

Opinions of Social Studies Teachers Regarding the 4+4+4 Educational System

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri

Filiz Zayimoğlu Öztürk¹

Abstract

When the changes in the educational system of this country during the recent years are considered, it is observed that the most fundamental change has been the transition to the non-continuous compulsory education system under the title 4+4+4. Success of the changes made in the educational systems is closely related to various matters, such as correct understanding and application of the mentioned change by teachers, informing of them about the made change and their participation in decision making processes about the change. In this context, the purpose of this research is to determine the opinions of Social Studies teachers serving in state schools connected to the Ministry of National Education regarding 4+4+4 education system. Based on this purpose, opinions of Social Studies teachers about materialization of 4+4+4 education system, and problems encountered during implementation by these teachers and their solution proposals regarding the problems were attempted to be determined by a study group made of 198 Social Studies teachers.

In the research, a likert type measuring tool was used made of 21 articles that were prepared by the researcher as a data collection tool and whose validity and reliability study was made. Furthermore, in order to determine the problems of Social Studies teachers in the implementation of 4+4+4 and their solution proposals, content analysis was made on data gathered by semi structured, open ended questions prepared by the researcher. It was observed that Social Study teachers featured problems including the intensity of educational programs, infrastructure deficiency, and politicizing of teacher staffing and education.

Keywords: 4+4+4 education system, Social Studies teachers

Introduction

Innovation, meaning the renovation of science and technology as to provide economic and social benefit, draws attention as one of the most contemporary concepts of the recent years. In order to mention innovations in a country, it is required that innovation covers the entire science and technology components in a country and this innovation is adapted and supported by each

¹ Asst. Prof. Dr., Ordu University, filizzayimogluozturk@odu.edu.tr

section of the society (Yamaç, 2001). On the other hand, formation of brain power required by innovation in national sense becomes possible by a sufficient and liberal education system based on creativity and self-reliance. Development of a contemporary innovation understanding is possible only by education. Innovation in education means renewal of an education for the social benefit and an educational reform as to contribute to our national innovation courses. Countries which aim to keep up with the times make innovations in their educational systems that could be called reform and include individuals in educational system for a longer time (Sezgin, 2001). Quality education given longer time improves information level of societies and reflects to prosperity and bliss level of countries as a positive value. Renewal of this education mandates change movements in education in company with it as well.

Change movements experienced in education became important upon the understanding of the growth of economies of countries based on information and in order to expedite their economic developments, countries started to invest more in their educational systems. One of the aims of investing in educational systems is to create a new society by making a change in the artifact of the society.

Social and economic progress in the society realized by means of innovation and information mandates changes in the opinion and behavior of the personnel employed in educational institutions (Taymaz, 2003). Teachers, who are the most effective component to realize the change movement in the society (Eurydice, 2008), are regarded as the element with the most effect and power in the education quality as well because the teachers adapt to the change based on the qualities that they have and apply the changes in their lives, reflect on the society and make the required arrangements in the educational institutions. In other words, determination of the targets in education, enrichment of class contents, arrangement of the contents according to the student level, utilization of tools and equipment to reach the targets, and materialization of changes such as supporting of education by technology depends on the qualifications of teachers. As indicated by Barber and Mourshed (2007), “qualification of an educational system is as much as the qualification of teachers”.

A change was experienced in the educational system of this country in 2012 which influenced considerably the teachers, the main actors of education. National Education Commission stated that age groups and individual differences of students are not considered in an eight-year uninterrupted education, and that a new structuring is needed in the education system because of reasons such as the young population is not equipped with information and skills that are

required by the information society. The two main purposes of this construction are; to improve educational level of the society and to arrange the education system based on the interest, necessity and skills of the individuals (MNE, 2012). The law about making changes on some laws by the Primary Education Law, numbered 6287 increasing the mandatory education to 12 years in stages and named by the public as 4+4+4, took effect on April 11, 2012 by publishing in the Official Gazette with the number 28261 (Gür, Özoğlu, Coşkun and Görmez, 2012).

Eight-year compulsory education, 4+4+4 education system and 12-year graded compulsory education; have been separated from each other as 4-year elementary school, 4-year middle school and 4-year secondary school and rearranged (Güven, 2012). In the scope of the 4+4+4 implementation materialized by the decrees reached in 2012 by the Ministry of National Education, period of the compulsory education (12 years), names and periods of the school levels (elementary school is 4 years, middle school is 4 years and high school is 4 years) and transitions between the levels have been arranged, new elective classes have been formed, school start and school graduation ages of the students have been changed, and various legal arrangements have been made to affect personal rights of the teachers.

New educational system has been discussed by the public with its various dimensions and become the topic of scientific studies. Whereas there are those who evaluate the 12-year interrupted compulsory system as favorable, correct and beneficial (Memişoğlu and İsmetoğlu, 2013) in terms of supporting developmental characteristics of children (Öztürk, 2012), clear the way of vocational education, providing equal opportunities in education (Akpınar, Dönder, Yıldırım, Karahan, 2012), physical separation of schools (Örs, Erdoğan, Kipici, 2013), there are those who evaluate the application as limiting with only religious vocational high schools (Memişoğlu and İsmetoğlu, 2013), as an imposition tool (Özdem, 2008) and entry of capital to education (Kurul, 2008). In addition to these evaluations, universities, civil society organizations, educational unions (Eğitim-Bir-Sen, 2012), associations related with education (ERG, 2014) and various organizations-institutions have stated their opinions about the 4+4+4 education system. Among the criticisms on the application; the 4+4+4 educational system prevents access to the education right; failure to transmit mandatorily of pre-school education to all age population will form inequality to the detriment of children coming from sub socio economic level in terms of preparation to schooling processes; early elementary school age will harm the system and children unless the preschool education becomes compulsory; 4-year education concept which is the first step of the proposed 4+4+4 system is not based on a scientific ground; after the elementary school second stage, the proposal of the students can be

educated by opportunities such as distance education and home schooling will put the girls and boys coming from sub socio-economic level out of the schooling process; early professional guidance will be unfavorable; educational quality in secondary school should be improved; proposed new system is not appropriate to the existing teacher training conditions; including the non-formal education within the formal secondary education scope is not appropriate to the approach of basic education and compulsory education; financial resources allocated for education will not be sufficient for these changes (Peker Ünal, 2015).

Teachers play a significant role in providing student development (Whitsett and Riley, 2003). Teachers in the continuity of education system are important as individuals who analyze the concepts, matters and skills making up the educational program so that the students can understand them (Olson, 1999); evaluate the school as a whole with its surrounding (Friel and Brig, 2001); assist in the application of the change in educational institutions with collaboration (Swanson, 2000); and who are skillful in the application of educational strategies to improve academic success of students (Diranna and Loucks, 2001); and who are aware of the needs for active learning principles and methods (Hofstein and Even, 2001). Therefore, receiving the opinions of teachers who are the basic operator of this application which brings radical changes to the education system and has a reform characteristic, about the 4+4+4 education system, is crucial for the sustainability and correct implementation of the system (relaying: Demir, Doğan and Pınar, 2013). It is considered that receiving the opinions of Social Studies teachers as main factors in the teaching of a pivot class like Social Studies is crucial.

The present study has been constructed for revealing the opinions of Social Studies teachers about the 12-year interrupted compulsory education. Social Studies branch teachers who were teaching the 6th, 7th and 8th graders in the former application in the scope of the eight-year compulsory education started to teach the 5th graders as well in the new system. It is known that this application faced the Social Study teachers with problems such as different age group, different curriculum, etc. (Demir, Doğan and Pınar, 2013). Moreover, Karadeniz, (2012); Memişoğlu and İsmetoğlu (2013); Doğan, Uğurlu and Demir (2014); Cerit, Akgün, Yıldız and Soysal (2014) attempted to determine the opinions of the teachers and administrators about the 4+4+4 education system in their studies. Demir, Doğan and Pınar (2013), on the other hand, constructed their research based on the problems of the branch teachers about the 4+4+4 education system application. Generally, qualitative research methods were included in the said studies. In this context, the purpose of the research was to reveal the opinions of Social Study

teachers about the 4+4+4 education system by applying quantitative research methods and to determine their own solution proposals about the problems they experience.

Problem Clause

The problem clause of the research was determined as “what are the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 education system and what are the problems faced by Social Studies teachers during the 4+4+4 application and their solution proposals?”

Sub-Problems

Answers were sought for the following questions on the framework of the problem clause of the research:

1. What were the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 education system?
2. Did the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 education system differ significantly in terms of the variables of;
 - a. Gender,
 - b. Department of graduation,
 - c. Professional seniority,
 - d. Teaching 5th grade Social Studies class,
 - e. Making branch changes by the 4+4+4 system.
3. What are the problems faced by “Social Studies teachers in the application of the 4+4+4 application and their solution suggestions?”

Method

Research Model

The research model was determined as a “mixed method”. The mixed method is based on answering research questions by using the qualitative and quantitative methods together (Creswell, 2003). In the first stage of the research, quantitative data were collected by a measurement tool prepared by the researcher for determining the opinions of the Social Studies teachers about the 4+4+4 education system, in other words, the quantitative method was used. Furthermore, the qualitative research method was used for determining the problems encountered in the application of the 4+4+4 and for determining the solution proposals of the participants.

Population/ Samples

Social Studies teachers employed at elementary school connected to the Ministry of National Education formed the population of the research. However, it was not possible and economic to reach the population of the research and therefore a sample was generated containing 258 Social Studies teachers serving in state elementary schools connected to the Ministry of National Education in Ordu Province (including all counties). Easy access status sampling method was preferred for determining Social Studies teachers.

258 Social Studies teachers participated in the study however data was able to be gathered by means of the measurement tool from only 198 Social Studies teachers. Demographic data of 198 Social Studies teachers included in the sampling and providing valid data are shown in Table 1.

Table 1: Demographic Characteristics of Social Studies Teachers who Participated in the Research

		Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Men	136	68,7
	Women	62	31,3
Department of Graduation	Social Studies Teaching	105	53,0
	History Teaching	36	18,2
	Geography Teaching	14	7,1
	History Department	18	9,1
	Geography Department	7	3,5
	Other	18	9,1
Professional Seniority	1-5 years	59	29,8
	6-10 years	44	22,2
	11-15 years	46	23,2
	15+ years	49	24,7
Teaching 5th Grade Social Studies Class	Yes	173	87,4
	No	25	12,6
Branch Change Status with the 4+4+4 System	Yes	23	11,7
	No	175	88,3
Total		198	100

As it can be figured from Table 1, the majority of Social Studies teachers who participated in the study were men. Male teachers made up 68.7% of study participants. When the distribution of the teachers who participated in the study according to their department of graduation, it is observed that the majority of the teachers who work in Ordu Province (53%) are Social Studies teaching graduates. When seniority of Social Studies teachers is studied, on the other hand, it is clear that mostly 1-5 year-teachers served (29.8%). It is observed that 87.4% of the teachers who participated in the research taught Social Studies class for the 5th graders and when branch change status is studied, it is clear that 88.3% of the participants did not make branch change.

Information on the Study Group

The data making up the qualitative part of the research were gathered by the two open end questions included in the annex of the interview forms.

In Table 2, personal information about 50 people participated in the quantitative part of the research are shown.

Table 2: Personal Information of the Participants for Whom the Interview Form was Applied

Personal Information		Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Women	20	40
	Men	30	60
Department of graduation	Social Studies Teaching	34	68
	History Teaching	6	12
	Geography Teaching	6	12
	History Department	2	4
	Geography Department	1	2
	Other	1	2
Professional Seniority	1-5 Year	15	30
	6-10 Year	10	20
	11-15 Year	12	24
	15+ year	13	26
Teaching 5 th Grade Social Studies Class	Yes	44	88
	No	6	12
Branch Change Status with the 4+4+4 System	Yes	46	92
	No	4	8
Total		50	100

As it is clear in Table 2, the majority of the research participants were male, Social Studies teaching graduate, with 1-5 year-professional seniority, teaching 5th graders and with no branch change. According to this, it is observed that the distribution of the participants included in both qualitative and quantitative part of the study is similar. The attendants of the study group was selected by maximum diversity sampling method which aims to select study units that represent a wide range of variation in voluntarily attended teachers' views. The attendants were represented almost equally in each sub-group, so that it will reflect the most convenient perspective of the whole group.

Development and Application of Data Collection Tool

The “Survey of Determining Opinions of Social Studies Teachers Regarding the 4+4+4 Educational System”, developed by the Researcher for determining the opinions of the Social Studies about the 4+4+4 educational system, was used in the study. The purpose of the

measurement tool was “to gather information about a subject by asking questions, and to collect data, which cannot be reached by the systematic observation, with the question-answer process” (Baş, 2011: 11). The following stages were followed for the development of the measurement tool.

Figure 1:The Paths Followed in the Stage of Development of “the Scale for Determining the Opinions of Social Studies Teachers about the 4+4+4 Educational System”

As it is clear in Figure 1, literature was reviewed in the stage of data collection tool preparation for the purpose of achieving content validity of the measurement tool, and similar studies that were conducted were examined and a survey form was developed by means of articles prepared by considering the preparation and implementation stages of the 4+4+4 educational system of the Social Studies Teachers. The data gathered by the literature review during the development of this survey form were developed as a total of 28 articles by benefiting from the opinions of 5 assistant professors and 5 social studies education experts serving in different universities. The developed measurement tool was subjected to a preliminary application by 140 Social Studies teachers and 7 articles were removed from the survey as a result of the analysis. The teachers who participated in the preliminary application were not included in the main application. The final shape of the measurement tool was given based on the expert opinions. For achieving face validity of the measurement tool, on the other hand, the final state of the survey was examined by the experts.

“Alpha consistency coefficient” was determined for the structural validity and reliability of the measurement tool. Cronbach-Alpha reliability coefficient of the scale was determined to be .64 therefore the scale situated between .60-.80 was quite reliable. Furthermore, KMO value was determined to be .79 and this value means that a 198-person sampling size was sufficient for the study. It was observed in the factor analysis made about the measurement tool that the

measurement tool had a single factor structure. The interview questions, which were the third section of the measurement tool, were formed based on the expert opinion completely. The total variance accounted for the scale is 48.02%.

The measurement tool is made of three sections. In the first section; the articles for gathering information about the gender of the teachers in the sampling group; the department of graduation; professional seniority; teaching Social Studies to the 5th graders; and making branch changes with the 4+4+4 system. These questions were prepared for obtaining general information about the research participants. In the second section of the survey, there are 21 articles for determining the opinions of the Social Studies teachers about the 4+4+4 educational system. The participants were asked to read the statements in this section and select and mark the choice included across from the statement that is most appropriate to them. These selections were prepared as 5-point likert type as 5-I Strongly Agree, 4-I Quite Agree, 3-I Agree Somewhat, 2-I Agree Little, 1-I Don't Agree. In the last section of the survey, on the other hand, two open ended questions to enable sharing of the problems if there are any to be mentioned by the Social Studies teachers and their opinions about the solution suggestions for these problems.

The data collection tool, developed by the Researcher, was applied based on the permit received from Ordu Province National Education Directorate during the 2013-2014 academic year for determining the opinions of 258 Social Studies teachers about the 4+4+4 educational system. The study was conducted based on 198 valid survey forms included in the study because of reasons such as missing and wrong filling of some of the applied measurement tools and wrong filling and failing to return on time. During the collection of the quantitative data, analyses were made based on 171 opinions collected from a 50-person group, which was selected by the maximum diversity method out of 198 Social Studies teachers included in the sampling.

Data Analyses

The data obtained from the quantitative questions in the measurement tool were transferred to the SPSS program by the Researcher. In the research, frequency (*f*) and percentage (%) values of the teacher opinions based on the first sub problem were estimated. In the data analysis for the second sub problem, t-test and One-Way Anova was applied in situations where the sampling shows normal distribution. In the conducted analysis, it was observed that the variables of the “gender” and “grade level the teachers teach” show normal distribution, and parametric tests were used in the testing of these variables. In situations where the sampling did

not show normal distribution, Kruskal Wallis test was used applied in the testing of more than two variables. It was observed that the variables “Professional Seniority” and “Education Status” did not show normal distribution and Kruskal Wallis test was used in the analysis of these variables. The significance level of the tests made by the SPSS program was taken as .05.

For the third sub problem, content analysis was made for the study of the quantitative data collected by semi-constructed open ended questions. There are two different methods in the analysis of the data in the quantitative researches. These are stated as content analysis and descriptive analysis. The content analysis was defined by Smith (1975) as; “summarizing, standardizing, comparing or turning the existing data into a different form”. Whereas descriptive analysis is used in the researches having a very clear foundation in conceptual sense, content analysis is used in unspecified themes in conceptual meaning and it is used in the analysis by forming sub themes, if there is any (Yıldırım and Şimşek, 2006). The data were analyzed by the content analysis method. Based on the answers given to the questions, the analysis process was carried out based on the number of the participants who stated a theme appropriate to the analysis instead of all participants taking part in the research due to different reasons such as failure to find a theme and indicating more than one theme. Therefore, the numbers reflecting the opinions of the participants given in the analysis processes may differ. As the frequency (f) is estimated in the analysis process, the number of the participant opinion, not the participant number, is considered and in the estimation of the percentage (%), the rate in the total frequency is considered.

Findings and Commentary

In this section, the data collected by the data collection tool from the research participants and the findings obtained as a result of these data and their commentary are included.

Findings about the First Sub Problem

The first sub problem of the research is the question, “What are the opinions of the Social Studies teachers regarding the 4+4+4 educational system?” 21 statements were prepared for answering this question. State of 198 teachers who were included in the sampling is shown as a frequency and percentage value in Table 3.

Table 3: Opinions of Social Studies Teachers regarding the 4+4+4 Educational System

	Survey article	I Strongly Agree	I Quite Agree	I Agree Somewhat	I Agree Very Little	I Don't Agree
1	It is a favorable-change that 5 th grade Social Studies class will be taught by Social Studies branch teacher.	124 62,6%	38 19,2%	19 9,6%	4 2,0%	13 6,6%
2	Social Studies teachers have difficulty to descend to the level of the 5 th grade students.	16 8,1%	23 11,6%	39 19,7%	36 18,2%	84 42,6%
3	In-service training or informing studies were carried out for Social Studies teachers regarding the 4+4+4 education system.	33 16,7%	34 17,2%	52 26,3%	26 13,1%	53 26,8%
4	Opinions of Social Studies teachers were obtained before making a change in the educational system.	10 5,1%	4 2,0%	21 10,6%	25 12,6%	138 69,7%
5	Physical infrastructure of Social Studies classrooms has been arranged in the transition to the Ministry of National Education discontinuous educational system.	4 2,0%	13 6,6%	28 14,1%	34 17,2%	119 60,1%
6	Fulfilling of the needs and necessities of Social Studies educational programs has been enabled in conjunction with the transition to the 4+4+4 educational system.	9 4,5%	20 10,1%	47 23,7%	46 23,2%	76 38,4%
7	Social Studies educational programs have been renewed appropriate to the 4+4+4 transition system.	10 5,0%	33 16,7%	56 28,3%	39 19,7%	60 30,3%
8	The required support mechanisms have been formed for the solution of the problems that Social Studies teachers may encounter.	3 1,5%	19 9,6%	41 20,7%	52 26,3%	83 41,9%
9	Information is included in the materials to introduce the 4+4+4 system intended for the application of Social Studies program.	13 6,6%	49 24,7%	66 33,3%	42 21,2%	28 14,1%
10	The 4+4+4 educational system is a favorable development in terms of the development of the Social Studies education.	61 30,8%	50 25,3%	45 22,7%	18 9,1%	24 12,1%
11	Missing and failing aspects of Social Studies class have been determined in the preparatory studies of the 4+4+4 system.	10 5,1%	27 13,6%	43 21,7%	45 22,7%	72 36,4%
12	The transition to the 4+4+4 has caused an increase of the load of Social Studies branch teachers.	34 17,2%	42 21,2%	31 15,7%	23 11,6%	67 33,8%
13	The revision studies for Social Studies education program to become compatible with the 4+4+4 transition system were not able to be completed on time.	52 26,2%	45 22,7%	53 26,8%	33 16,7%	15 7,6%
14	No vocational training was provided to Social Studies teachers to teach 5 th grade students.	78 39,4%	40 20,2%	25 12,6%	27 13,6%	28 14,1%
15	The problem of teaching Social Studies classes in the 4 th grade level by the class teachers has not been solved by the 4+4+4 transition system either.	75 37,9%	23 11,6%	33 16,7%	24 12,1%	43 21,7%
16	Increase of class load of branch teachers has caused the drop of quality of Social Studies education.	18 9,1%	9 4,5%	24 12,1%	18 9,1%	129 65,2%

17	It is required that 5 th grade teaching by Social Studies teachers is provided in the scope of their in-service educational activities.	50 25,2%	47 23,7%	37 18,7%	23 11,6%	41 20,7%
18	It is necessary that 4 th grade Social Studies class is taught by branch teachers as well.	69 34,8%	27 13,6%	20 10,1%	16 8,1%	66 33,3%
19	Non-recognition of the 5 th class program by Social Studies teachers is a serious problem.	33 16,7%	25 12,6%	40 20,2%	25 12,6%	75 37,9%
20	The 4+4+4 system has improved the importance of Social Studies teachers.	54 27,3%	38 19,2%	49 24,7%	17 8,6%	40 20,2%
21	The 4+4+4 system has not affected Social Studies classes.	23 11,6%	11 5,6%	38 19,2%	26 13,1%	100 50,5%

As it is observed in Table 3, regarding the statement that “It is a favorable-change that 5th grade Social Studies class will be taught by Social Studies branch teacher”, 62,6% of the teachers provided opinion as “I strongly agree”, 19,2% said “I quite agree”, 9,6% said “I somewhat agree”, 2,0% said “I agree very little”, and 6,6% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Social Studies teachers have difficulty to descend to the level of the 5th grade students”, 8,1% said “I strongly agree”, 11,6% said “I quite agree”, 19,7% said “I somewhat agree”, 18,2% said “I agree very little,” and 42,6% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “In-service training or informing studies were carried out for Social Studies teachers regarding the 4+4+4 education system”, 16,7% of the teachers said “I strongly agree”, 17,2% said “I quite agree”, 26,3% said “I somewhat agree”, 13,1% said “I agree very little,” and 26,8% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Opinions of Social Studies teachers were obtained before making a change in the educational system”, 5,1% of the teachers said “I strongly agree,” 2,0% said “I quite agree”, 10,6% said “I somewhat agree”, 12,6% said “I agree very little”, and 69,7% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “Physical infrastructure of Social Studies classrooms has been arranged in the transition to the Ministry of National Education discontinuous educational system”, 2,0% of the teachers said “I strongly agree”, 6,6% said “I quite agree”, 14,1% said “I somewhat agree”, 17,2% said “I agree very little”, and 60,1% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Fulfilling of the needs and necessities of Social Studies educational programs has been enabled in conjunction with the transition to the 4+4+4 educational system”, 4,5% of the teachers said “I strongly agree”, 10,1% said “I quite agree”, 23,7% said “I somewhat agree”, 23,2% said “I agree very little”, and 38,4% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Social Studies educational programs have been renewed appropriate to the 4+4+4 transition system”, 5,0% of the teachers said “I strongly agree”, 16,7% said “I quite agree”, 28,3% said “I agree somewhat”, 19,7% said “I agree very little”, and 30,3% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “The required support mechanisms have been formed for the solution of the problems that Social Studies teachers may encounter”, 1,5% of the teachers said “I strongly agree”, 9,6% said “I quite agree”, 20,7% said “I agree somewhat”, 26,3% said “I agree very little,” and 41,9% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Information is included in the materials to introduce the 4+4+4 system intended for the application of Social Studies program,” 6,6% of the teachers said “I strongly agree”, 24,7% said “I quite agree”, 33,3% said “I somewhat agree”, 21,2% said “I agree very little”, and 14,1% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “The 4+4+4 educational system is a favorable development in terms of the development of the Social Studies education”, 30,8% of the teachers said “I strongly agree”, 25,3% said “I quite agree”, 22,7% said “I somewhat agree”, 9,1% said “I agree very little”, and 12,1% said “I don’t agree”.

Regarding the statement, “Missing and failing aspects of Social Studies class have been determined in the preparatory studies of the 4+4+4 system,” 5,1% of the teachers said “I strongly agree,” 13,6% said “I quite agree,” 21,7% said “I somewhat agree”, 22,7% said “I agree very little”, and 36,4% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “The transition to the 4+4+4 has caused an increase of the load of Social Studies branch teachers,” 17,2% of the teachers said “I strongly agree,” 21,2% said “I quite agree,” 15,7% said “I somewhat agree”, 11,6% said “I agree very little”, and 33,8% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “The revision studies for Social Studies education program to become compatible with the 4+4+4 transition system were not able to be completed on time,” 26,2% of the teachers said “I strongly agree,” 22,7% said “I quite agree,” 26,8% said “I somewhat agree”, 16,7% said “I agree very little”, and 7,6% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “No vocational training was provided to Social Studies teachers to teach 5th grade students”, 39,4% of the teachers said “I strongly agree,” 20,2% said “I quite

agree,” 12,6% said “I somewhat agree”, 13,6% said “I agree very little”, and 14,1% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “The problem of teaching Social Studies classes in the 4th grade level by the class teachers has not been solved by the 4+4+4 transition system either,” 37,9% of the teachers said “I strongly agree,” 11,6% said “I quite agree,” 16,7% said “I somewhat agree”, 12,1% said “I agree very little”, and 21,7% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “Increase of class load of branch teachers has caused the drop of quality of Social Studies education,” 9,1% of the teachers said “I strongly agree,” 4,5% said “I quite agree,” 12,1% said “I somewhat agree”, 9,1% said “I agree very little”, and 65,2% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “It is required that 5th grade teaching by Social Studies teachers is provided in the scope of their in-service educational activities,” 25,2% of the teachers said “I strongly agree,” 23,7% said “I quite agree,” 18,7% said “I somewhat agree”, 11,6% said “I agree very little”, and 20,7% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “It is necessary that 4th grade Social Studies class is taught by branch teachers as well,” 34,8% of the teachers said “I strongly agree,” 13,6% said “I quite agree,” 10,1% said “I somewhat agree”, 8,1% said “I agree very little”, and 33,3% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “Non-recognition of the 5th class program by Social Studies teachers is a serious problem,” 16,7% of the teachers said “I strongly agree,” 12,6% said “I quite agree,” 20,2% said “I somewhat agree”, 12,6% said “I agree very little”, and 37,9% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “The 4+4+4 system has improved the importance of Social Studies teachers,” 27,3% of the teachers said “I strongly agree,” 19,2% said “I quite agree,” 24,7% said “I somewhat agree”, 8,6% said “I agree very little”, and 20,2% said “I don’t agree.”

Regarding the statement, “The 4+4+4 system has not affected Social Studies classes,” 11,6% of the teachers said “I strongly agree,” 5,6% said “I quite agree,” 19,2% said “I somewhat agree”, 13,1% said “I agree very little”, and 50,5% said “I don’t agree.”

Findings Regarding the Second Sub Problem

In this section, the analysis of the participants' opinions in terms of the variables of gender, department of graduation, professional seniority, teaching 5th grade Social Studies class and making branch change with the 4+4+4 system has been included.

a) An Evaluation of the Participants' Opinions in terms of "Gender" Valuable

t test results expressing the differentiation status of the answers provided by the teachers participating in the research based on gender are shown in Table 4.

Table 4: t-Test Results of Participant Opinions based on "Gender" Variable

Gender	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Female	62	3.02	.49	229	-1.365	.07
Male	136	3.13	.47			

$p \leq .05$

In Table 4, it is observed that the averages of the opinions of the female and male teachers are close to one another. Accordingly, there was no significance difference found at .05 level in terms of gender variable about the opinions of the Social Studies teachers participating in the research on the 4+4+4 system ($p = .07$). However when the arithmetic averages are examined based on the groups, it is observed that the averages of the male teachers ($\bar{X} = 3.13$) are higher than the averages of female teachers ($\bar{X} = 3.02$).

b) An Evaluation of the Participants' Opinions in terms of "the Department of Graduation"

Kruskal-Wallis test results stating the differentiation state of the answers of the teachers participating in the research according to the department of graduation are shown in Table 5.

Table 5: Kruskal-Wallis Test Results Based on the Variable of "the Department of Graduation"

Department of Graduation	N	\bar{X}	Sd	X^2	p
Social Studies Teaching	105	3,01	3	3,13	.90
History Teaching	36	3,08			
Geography Teaching	14	3,09			
History Department	18	3,04			
Geography Department	7	3,10			
Other	18	3,13			

$p \leq .05$

When Table 5 is examined, it is observed that there is no significant difference at the level of .05 in terms of the variable of the department of graduation on the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 system ($p = .90$). Whereas the department of graduation shows a

difference, this situation can be interpreted that the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 educational system show closeness to each other. On the other hand, when arithmetic averages are compared, it is observed that the lowest value exists in Social Studies teaching graduates, and the highest value exists in the graduates of other departments.

c) An Evaluation of the Participant Opinions in terms of ‘Professional Seniority’ Variable

Kruskal-Wallis test results, stating the differentiation state of the answers of the teachers participating in the research according to the professional seniority are shown in Table 6.

Table 6: Kruskal-Wallis Test Results of the Participant Opinions in terms of ‘Professional Seniority’

Professional Seniority	N	\bar{X}	Sd	X^2	p
1-5 Years	59	3,11			
6-10 Years	44	3,09			
11-15 Years	46	3,07	3,48	3,67	.48
15 + Years	49	3,02			

$p \leq .05$

When Table 6 is studied, there was no significance difference found at the significance level of .05 in terms of their professional seniority between the opinions of Social Studies teachers about the 4+4+4 system ($p= .48$). This situation can be interpreted as the opinions of Social Studies teachers about the new educational system showing closeness to each other although their professional seniority differs. When arithmetic averages are studied, on the other hand, it is remarkable that the highest average is among the 1-5 year-professional seniority and the lowest average is among the teachers who have 15-year and higher professional seniority.

d) An Evaluation of the Participant Opinions in terms of the Variable ‘The Status of Teaching Social Studies Class to 5th Graders’

The distribution of the answers of the teachers who participated in the research according to the variable ‘the status of teaching social studies class to 5th graders’ is shown in Table 7.

Table 7: t-Test Results of the Opinions of the Participants according to the variable ‘the status of teaching social studies class to 5th graders’

Gender	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Yes	173	3,06	.49	218	-1,143	.07
No	25	3,09	.47			

$p \leq .05$

In Table 7, it is clear that the answers obtained from the teachers who teach and do not teach the 5th grade are very close to one another. Accordingly, the opinions of the teachers about the 4+4+4 educational system in terms of teaching Social Studies class to the 5th grade do not show a difference at .05 level significantly ($p= .07$). When arithmetic averages are studied on the

group basis, it is observed that the averages of the teachers who marked ‘yes’ selection ($\bar{X}=3,06$) is lower in comparison to the averages of the teachers who marked ‘no’ selection ($\bar{X}=3,09$).

e) An Evaluation of the Participant Opinions in terms of the Variable ‘The Status of Making Branch Change with the 4+4+4 System’

The distribution of the teachers who participated in the research according to the variable ‘the status of making branch change with the 4+4+4 system’ is shown in Table 8.

Table 8: t-Test Results of the Opinions of the Participants according to the variable ‘the status of making branch change with the 4+4+4 system’

Gender	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Yes	23	3,05	.43	197	-0,789	.27
No	175	3,10	.49			

$p \leq .05$

In Table 8, it is clear that the answers obtained from the teachers who make and do not make branch change are very close to one another. Accordingly, the opinions of the teachers about the 4+4+4 educational system in terms of making branch change do not show a difference at .05 level significantly ($p= .27$). When arithmetic averages are studied on the group basis, it is observed that the averages of the teachers who marked ‘yes’ selection ($\bar{X}=3,05$) is lower in comparison to the averages of the teachers who marked ‘no’ selection ($\bar{X}=3,10$).

Findings Regarding the Third Sub Problem

In order to answer the question, “what are the problems that Social Studies teachers face in the 4+4+4 application and their solution proposals?”, which is the third sub problem of the research, the answers of the participants to the open ended questions included in the survey were studied with the content analysis.

a) Participant Opinions Regarding the Faced Problems

As a result of the content analysis, the answers of the interviewed persons to the question, “What are the main problems that the Social Studies teachers face with in the application of the 4+4+4 system? Specify,” are shown as percentage (%) and frequency (f) in Table 9.

Table 9: The Main Problems that the Social Study teachers face with in the Application of the 4+4+4 System

Themes	f	%
5 th Grade Student Level Problem	59	34,6
Insufficient Class Period	51	29,8
Text Book and Teaching Program Based Problems	30	17,6
School and Setting Insufficiency/Material Insufficiency or Defect	17	10
Lack of In-Service Education, Incompetent Teachers	7	4
No problem	7	4
Total	171	100

As it is clear in Table 9, the problems encountered by the participants according to the participant opinions have been listed as; “5th Class Student Level Problem”, “Insufficient Class Period”, “Text Book and Teaching Program Based Problems”, “School and Setting Insufficiency/Material Insufficiency or Defect”, “Lack of In-Service Education, Incompetent Teachers” and “No Problem”. “5th Grade Student Level Problem” stands out as the problem that is mostly encountered with 34,6% ratio.

Some of the answers of people who said that the primary problem is the “**5th Grade Student Level Problem**” are as follows:

‘With the 4+4+4 transition system, abstract thinking skill has not developed especially in the 5th graders, therefore they have difficulty forming connection between the concepts.’; ‘Social Studies teachers have preparation, competence, training, pedagogical infrastructure, etc. to provide high quality education to the 4th and 5th class levels as well. The problem here is that our 5th graders are very different from the other classes of the middle school in every aspect (especially cognitive) and this is demanding for the teachers.’; ‘I had difficulty to adapt to the program of the 5th grades and behavior of the 5th graders at the beginning however as of the 2nd term this problem did not exist partially. We cannot address all senses of the students because of material deficiency.’; ‘Because the students are still young and their preparedness levels are low, teachers have some difficulty in classes.’; ‘Without any training, assignment of the 5th Grade Social Studies class to branch teachers directly has caused problems in terms of level descending.’; ‘There was difficulty experienced at the beginning for descending to the student level however this adaptation problem was solved in a short time’; ‘Because the students are not still aware of the responsibility to pass to the middle school, we have difficulty about classes and rules.’; ‘Communication problem is experienced with the kids because of the drop in age level.’; ‘Because the 5th graders are not ready yet for branch teachers to teach them and because of their tender age, they care about playing greatly, they expect the attitudes and behaviors they saw in their class teachers about the discipline matter from the branch teachers, and they have very low understanding and interpretation skills, and these are the problems faced with.’; ‘Teachers who teach older students for a long time have difficulty in their behavior and approaches towards younger students. However there is not such a problem for those who transferred from class teaching like myself.’; ‘Atatürk Principles and Reforms are above the students’ level in the 5th grade Social Studies matters.’; ‘It was observed that the concepts remained abstract in the 5th grade and this level is not appropriate to understand these concepts. It was observed that the curriculum was intense and crowded in the 8th grades and problems arose in terms of time.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is the “**Insufficient Class Period**” are as follows:

‘It is a mistake to decrease the weekly class hour from Social Studies whereas weekly class number of many classes increases (such as dropping T.R. Reforms History from 3 hours to 2 hours, and removing Citizenship class.)’; ‘Insufficient class hours lead to facing problems in program completion and activity completion.’; ‘Not increasing Reforms History Class hours stands out as the greatest problem in front of us.’; ‘Despite of transition to the 4+4+4 educational system, and whereas it is necessary to increase the class periods of Social Studies and Reforms History classes, they decreased or remained the same. Especially class periods of Turkish and Mathematics classes increased, no attempt was made by the MNE for increasing class periods which Social Studies teachers suffered for years.’; ‘Increase of Social Studies class load is not sufficient for catching the class hours of especially the 7th grade Social Studies and 8th grade T.R. Reforms History and Kemalism classes.’; ‘Additional study is needed for completing subject distributions of the questions to come up in the Central Joint Examination.’; ‘First of all, the gains do not meet the topics that the students need to learn. One gain is given in a 3-hour week. I think that this period is a little long and at least 2 gains can be given within 1 week.’; ‘Because the curriculum is

intense, the entirety of the gains cannot be completed within the desired period.’; ‘First of all, the topics in this system need to be covered in more detail and student-centered, therefore it takes longer time. Time problem is experienced. Carrying out activities is assigned for home most of the time.’; ‘No increase occurred in our class period. This situation causes serious problems in completion of the gains.’; ‘Although the class load increased and total weekly class period of the students is 35 hours, the class load of the teachers is 30 hours.’; ‘The greatest problem of us, Social Studies teachers, is the number of weekly class period of the 8th grade T.R. Reforms History and Kemalism class. 2 hours a week is a very insufficient number. With the 4+4+4 system, the number of class periods of other classes has been increased, though the number of Social Studies class has remained constant.’; ‘Time is allowed for some topics more than necessary and for some, less than necessary.’; ‘among the elective classes provided to the students with the 4+4+4 system, absence of an elective class in the field of Social Studies diminishes the significance of Social Studies class. Elective classes have increased the class period of other branches mostly. They have diminished the importance of Social Studies class.

Some of the answers of people who said that the primary problem is the **“Problems Originating from the Text Books and Educational Program”** are as follows;

‘Although the 5th grade is included in the middle school, Social Studies is not still included in the educational program unfortunately and the textbooks have not been prepared in the middle school format still.’; ‘The subjects in the 5th grade Social Studies curriculum are disconnected from each other. In fact this is a common problem for the 6th and 7th class curriculum of Social Studies class, achieving collectivity in the subjects becomes harder.’; ‘Adaptability of Social Studies class to the environment and applied education opportunity has not been developed sufficiently.’; ‘It would be more appropriate if especially student text books and guidance books are prepared by the MNE publishing house. The study books must be connected and in contact with the text books.’; ‘It will be more sound if the 5th grade Social Studies class program is reviewed according to the 5th grade level.’; ‘Disaccord of the content of the educational program and class periods and unable to complete the activities.’; ‘Some subjects remain abstract. The subject content is excessive. In-class activities do not serve their purpose. It is not possible to learn some subjects by doing and living. The subjects are explained slightly. Program content is not understood completely. Time is not enough to do the activities.’; ‘Social Studies class subjects are widespread such as History, Geography and General Culture from the 5th grade until the 8th grade and this causes problems in the preparation of the classroom for the class.’; ‘Some subjects have unnecessary information presentation way under the student level.’; ‘The curriculum is too long, we have to go quickly to complete it.’; ‘First of all, the curriculum is too intense, we cannot complete the gains. The activity levels are not sufficient for settling fundamental concepts of the subjects.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is the **“Insufficiency of Schools and Settings/Material Insufficiency or Deficiency”** are as follows;

‘Lack of class tools and equipment and new materials influences studies unfavorably for doing the activities.’; ‘Equal physical infrastructure has not been formed on the basis of all schools and educational opportunity in equal conditions has not been provided.’; ‘Fatih Project must be materialized as soon as possible.’; ‘Lack of sufficient class tools and equipment in the Social Studies classes.’; ‘It is rather difficult to follow up scientific developments in village schools. Social Studies materials are deficient in village schools.’; ‘Visual quality has improved, application areas has been enlarged however material resource problems diminish the application.’; ‘Since the school is mobile, it is difficult for us to form communication with the parents. The students have difficulty finding the class material, and since the economic status of the parents is poor, the children don’t have an appropriate setting to study at home.’; ‘Due to problems originating from Social Studies materials deficiency, problems are faced in providing the gains.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is the **“In-Service Educational Deficiency, Incompetent Teachers”** are as follows;

‘With the field change, many teachers from other branches were transferred to the Social Studies

field and this diminished the class quality significantly.’; ‘Since the transition was very sudden, staggering originating from the failure to give required information about the new system and program was experienced intensely. The education level of the 5th graders, infrastructure deficiencies, teachers uninformed about the program, insufficient in-service activities, etc.’; ‘Failure to give in-service training to the branch teachers due to the changes made in the system.’; ‘Failure to introduce the 5th class curriculum completely.’; ‘Sufficient in-service courses have not been arranged for the teachers.’; ‘Failure to arrange in-service educational courses.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is “**There is no Problem**” are as follows;

‘I don’t think that there are any problems caused by the 4+4+4 transition system. I find it appropriate very much that the Social Studies class is taught by the branch teachers starting from the 5th class.’; ‘There are no problems faced.’; ‘I haven’t faced any problems. On the contrary, I think that I am more successful because I laid the foundations of my own students.’

b) The Participants’ Opinions about the Solution Proposals

The answers of the persons interviewed as a result of the conducted content analysis to the question “What are your solution proposals about the problems that the Social Studies teachers face with the 4+4+4 educational system? Specify,” are given in Table 10 as percentage (%) and frequency (f).

Table 10:Solution Proposals of the Teachers about the Problems that they encountered

Themes	f	%
Educational Program/Textbooks must be Renovated	40	23,3
Class Period Number must be Increased	40	23,3
School and Setting Insufficiencies/Material Deficiency must be Fixed	37	21,7
Teachers must be included in In-Service Training	28	16,4
Others	25	14,7
I don’t have any Suggestions	1	0,6
Total	171	100

As it is clear in Table 10, based on the participants’ opinions, the solution suggestions for the problems faced by the participants are listed as; “Educational Program/Textbooks must be Renovated”, “Class Period Number must be Increased”, “School and Setting Insufficiencies/Material Deficiency must be Fixed”, “Teachers must be included in In-Service Training”, “Others”, and “I don’t have any Suggestions”. ‘Educational Program/Textbooks must be renovated’ request stands out as the most widely proposed opinion.

Some of the answers of people who said that the primary problem is “**The Education Program/Textbooks Must be Renovated**” are as follows;

‘Other than the textbooks, stage books containing figures about the subject must be created. Figures and photographs more than the ones included in the textbooks. For instance, the booklets containing all historical and natural beauties of Turkey for the 5 grade stage, etc.’; ‘It is observed that the Ottoman State subjects don’t have an association and integrity. It is more appropriate to

study the subjects according to the chronological listing as soon as possible.’; ‘It would be better if the number of the subjects is lowered and class hours are increased in terms of the study of the class and in the meaning of the subjects.’; ‘For forming a curriculum based on traveling and observation, necessary curriculum change should be made.’; ‘Making the curriculum a little more easier may be a solution. Moreover, the books must be prepared by considering regional differences as well.’; ‘I support that the Social Studies Program is restructured and textbook content is completed. The textbooks are insufficient and not good.’; ‘It is observed that Ottoman State subjects lack togetherness and integrity. It is more appropriate if the subjects are studied according to the chronological listing as soon as possible.’; ‘If the number of the subjects is lowered and class hours are increased in all of the grades, it would be better both in terms of class study and the meaning of the subject.’; ‘Making the curriculum change necessary for forming a curriculum based on traveling and observation.’; ‘Making the curriculum a little more easier may be a solution. In addition, the books must be prepared by considering regional differences as well.’; ‘I am for the restructuring of the Social Studies Program and completion of the content of the textbooks. The textbooks are insufficient and not good.’; ‘The curriculum of the Social Studies class must be reviewed and sequencing must be achieved in the history and geography subjects. Our field, which is based on direct programming basis, is experiencing serious problems in this matter.’; ‘The 5th class program must be reviewed again and it must be taught by class teachers again. Or it must be rearranged so that the branch teachers can apply.’; ‘Kemalism topic is very difficult in especially the 5th grade Social Studies educational program therefore it must be removed from the program. In addition, the 7th grade Social Studies educational program must be changed as well.’; ‘Some gains in the 5th grade remain abstract well above the student level and they are not appropriate to the cognitive levels of the students. For correcting this situation, these gains must be removed from the program.’; ‘For the Social Studies class to be taught more fun and effectively, the number of the activities, which is too many, can be decreased.’; ‘The 5th grade program must be reviewed and read by the class teachers again. Or it must be rearranged so that it can be applied by the branch teachers.’; ‘The number of units must be decreased. The program must be presented as a whole. Teacher opinions must be benefited in program preparation.’; ‘The 5th class gains must be made more abstract according to the student level and must be rearranged. The 8th class gains must be handled again and made more simple.’; ‘The study books must be more functional, the program must be more functional, travel and observation opportunity must be provided in the class process, the listing of the units may be different.’; ‘The textbooks must be rearranged by referring to the opinions of the teachers, and the topics Atatürk principles and reforms, regional economic activities, and duties of the institutions must be simplified and if it is necessary they must be removed from the 5th class curriculum.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is **“The Number of Class Period Must be Increased”** are as follows;

‘A positive solution way must be materialized for increasing class periods of especially the Social Studies group classes in a reasonable way. I believe that this situation will improve the quality of the social classes even further.’; ‘It is necessary that class period of the Reform History Class is increased to at least 3 hours a week and the Citizenship and Democracy class is increased to 2 hours a week as a compulsory class.’; ‘The subjects in some classes especially in the 7th grade Social Studies class are very intensive and difficulty is experienced for completing this in a 3-hour class per week. Similarly, the 8th grade T.R. Reform History and Kemalism classes are 2 hours a week and this causes timing problem for students who are to take TEOG. In a general sense, it can be suggested that weekly class hour of the Social Studies classes is increased.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is **“Fixing School and Setting Insufficiencies/Material Insufficiency or Deficiency”** are as follows;

‘Making the physical structures in schools (classroom, tools-equipment, etc.) appropriate for the Social Studies class.’; ‘If the technology, visual and audial fitment where this class is going to be taught in our schools is completed, it will be more efficient.’; ‘Classroom system must be started

by providing technical fitment. Technical fitment of the classrooms must be arranged based on branch.’; ‘I think that all classrooms of the entire schools must be fitted with projection equipment for this favorable system to be efficient.’; ‘For the solution of the problems experienced in abstract gains in all class stages, smart board or reflection equipment must be set in each classroom.’; ‘Educational material can be made more fun and interesting, different material samples can be given to the teachers for effective learning in classes.’; ‘The existing problems are continuing exactly. There is no extra problem coming with the 4+4+4 system. Current infrastructure problems, technological and physical troubles are continuing exactly.’; ‘With the branch class application, the class setting where the materials are ready always can fix this deficiency.’; ‘Tools, equipment and materials applied in Fatih Project scope must be conveyed to village schools as well.’; ‘The Ministry should prepare a tool and equipment set to be used by all Social Studies teachers.’; ‘The subjects are too dispersed, the students lose attention. If films, documentary and introductory programs on the subjects are prepared, it would be more efficient.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is **“The Teachers should be included in In-Service Training”** are as follows;

‘Education can be provided by in-service activities based on class education level and program applicability. I think that deficiencies of the schools and teachers must be completed based on the program and if it is possible, asking the opinions of the teachers can fix the problems to a certain level.’; ‘Short films and visuals with topics should be prepared by the experts to be formed by the MNE and the teachers should be supported.’; ‘In-service training studies should have been made regarding the matter and the Social Studies teachers who are to teach the 5th graders for the first time should have been made aware about the matter because we had some difficulty to descend to the level of the students since they were still younger than the level we are accustomed to.’; ‘I believe that the educational in-service training seminars about the profile of the students of this period will be beneficial about the teacher.’; ‘In-service training seminars should be given to the 5th grader Social Studies teachers. Support mechanisms should be formed regarding the problems they face with.’; ‘For the teachers to get to know the subjects of the 5th graders, activity-focused seminars can be arranged. Class participation of the children can be achieved with materials. For the convey of the targets and gains to the students, in-service training seminars can be arranged.’; ‘For this system to be better, in the 8th grade T.R. Reform History and Kemalism class, studies should be carried out to increase the class hour. In the Citizenship and Democracy Education class given to the 4th graders, it must be made sure that Social Studies teachers teach the classes.’; ‘Informative training should be provided to the Social Studies teacher for the reflection of the 4+4+4 educational system to the Social Studies class. The opinions of the teachers should be taken for certain as the curriculum is prepared.’; ‘As an in-service course on the subject is arranged for teachers who transfer from class teaching, it would be beneficial if a pedagogic formation is given to the teachers who are to teach the 5th graders and whose field is Social Studies.’; ‘Teaching starting from the 5th class is an important development at the point of laying a foundation. The greatest deficiency is that the persons who make the curriculum introductions are not competent about the subject and cannot draw attention of the teachers. Quality of the seminars that are to be given should be improved and must be appropriate for the application.’

Some of the answers of people who said that the primary problem is **“The Other Suggestions”** are as follows;

‘I don’t find it right that class teachers change field and transfer to English, Mathematics and Social Studies fields. However those who have a master’s or doctorate in that field should be allowed to transfer.’; ‘I think that 16 credits that I took at the university would not be sufficient for a field change. I find it right and beneficial that transfers are made by a master’s, doctorate degree or completion of a second university by distant learning.’; ‘5th grade students remain to have a class appearance separated from other secondary school classes. They make the teachers feel that they are in different study settings. The teachers can be successful in every level and the 5th grade; however I think that if sustainability can be achieved in a level, the efficiency would be greater.’; ‘The persons who are really Social Studies teachers should be assigned in this field. Especially additional resources should be allowed for the 8th grades.’; ‘Providing classes that could be selected by students in Social Studies field in the elective classes.’; ‘It is necessary that the families are trained, economic situations are improved and more efficient home settings are formed and the schools must be made more equipped and answering the needs of the students.’;

'Each Social Studies teacher must minimize the class teaching method based on plain telling, and must follow up a method that is student oriented, and based on product and activities.'; 'Social Studies Class must have a travel budget or allocation (the MNE must determine the travel content).'; 'Cancellation of the system and adaptation of a single and real system; appreciation of the education and valuing humans in a real sense. The way of improving educational quality; education, humans and teachers must be valued primarily.'; 'New classes or subjects can be placed in universities for the 5th grades.'

Discussion, Conclusion, and Suggestions

Conclusion and Discussion

In the present research; opinions of Social Studies teachers were obtained regarding the 4+4+4 educational system and the gathered data were analyzed statistically and the following results were extrapolated.

The Social Studies teachers who participated in the study indicated that their opinions were not received prior to making change in the educational system. Güven (2012) states that if an education reform is made in a country, this should be started by making necessity analysis by the concerned parties, and based on the need analysis results, the targets must be determined and preliminary applications about the reform must be made and an application should be made again and when the problems are minimized, implementation on the country level must be started. It has been extrapolated that these stages of the 4+4+4 educational system that has been implemented in Turkey were not materialized according to the opinions of 258 Social Studies teachers.

The Social Studies teacher who took part in the research expressed that the studies conducted by the Ministry of National Education in the 4+4+4 preparatory and implementation processes are not sufficient; the published and visual materials that are prepared for the purpose of giving information are not sufficient; application was made before the preparation of the physical infrastructure; and the opinions of the teachers must be received. Furthermore, the subject titles that were found insufficient by the participants can be expressed as failure of the Social Studies teaching programs to be renovated according to the system; failure of teaching the 4th grades by the branch teachers; and failure to provide training to the Social Studies teachers to teach the 5th grades. In addition to the insufficiencies indicated about the system, the favorable opinions of the Social Studies teachers regarding the system change are as follows; teaching of the 5th grade Social Studies class by the branch teachers; the 4+4+4 educational system has contributed to the development of the Social Studies education and has not increased their work load, and they could descend to the levels of the 5th graders easily. As a result of the study

conducted by Memişoğlu and İsmetoğlu (2013) for determining the opinions of the school administrators regarding the 4+4+4 implementation; the administrators evaluated the 4+4+4 application as favorable, right and beneficial, and they drew attention to some deficiencies and method error. Moreover, as a result of the study conducted by Doğan, Demir and Pınar (2014) for evaluating the 4+4+4 discontinuous compulsory education system based on the class teachers' opinions; the participants defended the 12-year compulsory education, and that they criticized the deficiency of infrastructure in the schools, branch changes by the teachers and insufficiency of in-service education. The said studies support the data of the present study.

Based on the second sub problem of the research; an analysis of the participants' opinions in terms of gender, department of graduation, professional seniority, teaching the 5th grade Social Studies class and making branch change with the 4+4+4 system was included. It was concluded in the analyses that the participants' opinions have not shown significant difference in terms of all variables. The possible reasons for these results might be the overall stability of the topic and the attendance views. The other research results (Doğan, Demir and Pınar, 2014; Memişoğlu and İsmetoğlu, 2013) contradict the present research's findings in this direction, so this result might be a topic of a new research.

In the content analysis conducted on the interview questions applied on the Social Studies teachers participating in the study; it was observed that there were problems under the titles such as the 5th Grader Level Problem, Insufficiency of Class Periods, Problems Stemming from Textbooks and the Educational Program, Insufficiency of School and Settings/Material Insufficiency or Deficiency, In-Service Educational Deficiency, and Insufficiency of the Teachers. As a solution suggestion for these problems, the participants stated opinions as; the Educational Program/Textbooks should be Renovated, Class Period Number should be Increased, School and Setting Insufficiencies/Material Insufficiency or Deficiency should be Fixed, the Teachers should be put into In-Service Training, and as Other solution proposals, the Personal Rights of the Social Studies teachers must be improved and branch change should be prevented.

It has been concluded that the participants find teaching of the 5th grade Social Studies class by the Social Studies branch teacher favorable. This finding overlaps with the results of the research conducted by Demir, Doğan and Pınar (2013) for the purpose of evaluating the problems experienced by the branch teachers teaching the 5th grades with the new education system based on the teachers' opinions; and the result that the teachers regard the branching of

the teachers in the 5th grade Social Studies class in a research conducted by Çatak (2014) about the Social Studies teaching realized by the 12-year compulsory education. Furthermore, as a result of this study, it was concluded that the 4+4+4 transition system has not solved the problem of teaching of the 4th grade level Social Studies classes by class teachers, and that it is required that the 4th grade Social Studies class should be taught by the branch teachers as well.

The participants stated that they did not have difficulty to descend to the levels of the 5th graders as a result of the analysis of the quantitative data, on the other hand, they expressed in the findings obtained from the interview form that the 5th graders experienced a level problem regarding their understanding of the concepts. It was concluded that the Social Studies teachers who participated in the research did not have problems for descending the level of the students however the 5th graders had problems in understanding the abstract concepts. Another study conducted by Karadeniz and Ulusoy (2015); supports the present research with the result that the students who start the middle school 5th grades experienced an adaptation problem and the students experienced chaos due to insufficient readiness in terms of cognitive and affective development. This finding contradicts the study findings of Demir, Doğan and Pınar (2013) conducted on the Social Studies teachers. Demir, Doğan and Pınar (2013) indicated in their research that the Social Studies teachers had problems to descend to the levels of the students when they taught the 5th grade classes.

They indicated that they did not participate in in-service training or informing studies on the 4+4+4 educational system, and that the Social Studies teacher did not receive training to teach the 5th grades and that the Social Studies teachers teaching the 5th grades did not need in-service training. This finding contradicts the results of the research of Demir, Doğan and Pınar (2013).

They indicated that the physical infrastructure of the Social Studies classrooms have not been arranged in the transition to the 12-year compulsory discontinuous educational system. Külekçi (2013) has reached the conclusion that the physical infrastructure is insufficient in a study he conducted for evaluating the favorable and unfavorable reflections of the 4+4+4 educational system on the joined classes based on the opinions of the teachers who serve in the joined classes. In the study conducted by Karadeniz and Ulusoy (2015) to support all of these data, the physical setting of the teachers who participated in the research was evaluated as unfavorable.

The participants expressed that the transition to the 4+4+4 did not increase workload of the Social Studies teachers and an increase in class load of the branch teachers did not lower the Social Studies educational quality. This finding contradicts the research findings of Külekçi (2013). Külekçi (2013) has concluded in his research that the change in the educational system has increased the work load of the teachers.

Karadeniz (2012) has reached the conclusion in his study that the 4+4+4 educational system caused hesitation in many aspects and the Code numbered 6287 did not fulfill the expected needs, and that the system was materialized without making the required studies. The findings of the present study have revealed the deficiencies of the Social Studies educational program in this context. The Social Studies teachers who participated in the research expressed that; the Social Studies educational program did not fulfill the needs and requirements with the new system; the Social Studies educational program was not renovated; the renewal studies of the Social Studies educational program were not completed in due time; and failure of the Social Studies teachers to recognize the 5th grade program as a problem. Furthermore, it was concluded that deficient and problematic aspects of the Social Studies class were not determined in the preparatory studies of the 4+4+4 system; the Social Studies teachers do not have any support mechanism to solve the problems; the information for the application of the Social Studies program in the materials that were prepared for introducing the 4+4+4 system was included partially; and the 4+4+4 system influenced the Social Studies classes, and all of these originated from the system that was materialized without referring to the system necessity analysis and applicator opinion.

The findings that were obtained in the research scope show similarities with the problems indicated in the study of Gürkan published in 1987 titled “An evaluation of the 6-year of age application in the fundamental education. Gürkan (1987) indicated that this decision that was implemented without making any preliminary studies was not a success in implementation because the educational programs, educational materials, teacher training, and support activities were not planned.

Suggestions

In consideration of the data obtained as a result of the research, the following proposals are directed to the planners, researchers and implementers:

1. It is required that the opinions of the teachers, who are the main applicators, are received in the decisions about the educational system.
2. It is required that the pilot study of the implementation plans that are to be formed with the participation of all education partners, and that the required arrangements are made according to the gathered findings.
3. The research is a mixed study where the Social Studies teachers were taken as a sampling. In this context, qualitative and quantitative studies can be carried out to reveal how the 12-year discontinuous compulsory educational system is regarded by various branch teachers, educational administrators, education inspectors, parents and students.

References

- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B. and Karahan, O. (2012). An assessment of the 4+4+4 education system (model) in the context of opposed program. *Marmara University Atatürk Faculty of Education, Eğitim Bilimleri Dergisi*. 36, 25-39. It was taken on February 15, 2015 from the address URL: <http://e-dergi.marmara.edu.tr/maruaeabd/article/view/1012001132/1012000962>.
- Barber, M. and Mourshed, M. (2007). *How the world's best-performing school systems come out on top*. London: McKinsey and Company.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K., and Soysal, M. R. (2014). The problems experienced in the implementation of the new educational system (4+4+4) and solution proposals (Bolu Province example). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4 (özel sayı 1), 59-82. It was taken on February 21, 2015 from the address URL: http://ebad-iesr.com/images/MAKALE_ARSIV/C4_OS1makaleler/EYFOR.04.pdf.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çatak, M. (2014). *An investigation of Social Studies education in Secondary Schools based on teachers' opinions*. Unpublished Doctorate Thesis. Afyon Kocatepe University, Social Sciences Institute.
- S. B., Doğan, S., and Pınar, M. A. (2013). The reflections of the 4+4+4 new educational system: an evaluation of the educational process in the fifth grades based on the opinions of branch teachers. It was taken on February 16, 2015 from the address *Turkish Studies*, 8(9), 1081-1098. URL:

[http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%99Fir-vd-2%20\(2\)-1081-1098.pdf](http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%99Fir-vd-2%20(2)-1081-1098.pdf).

Diranna, K. and Loucks H. S. (2001). Designing program for teacher leaders: the case of the California science implementation network. *Developing Teacher Leaders: Professional Development in Science and Mathematics*; (ERIC No. ED 451 031).

Doğan, S., Demir, S. B. and Pınar, M. A. (2014). An evaluation of the 4+4+4 discontinuous compulsory education system based on the opinions of class teachers. It was taken on February 20, 2015 from the address *İlköğretim Online*, 13 (2), 503-517. URL: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol13say2/v13s2m12.pdf>.

Doğan, S., Uğurlu C. T., and Demir A. (2014). An evaluation of the 4+4+4 educational system's favorable and unfavorable effects on school sharers. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(1), 115-138. It was taken on February 17, 2015 from the address URL:

http://www.researchgate.net/publication/260133419_444_Eitim_Sistemini_Okul_Paydalarına_Olumlu_ve_Olumsuz_Etkilerinin_Ynetici_Grlerine_Gre_ncelenmesi.

Eğitim-Bir-Sen (2012). *What is the 4+4+4 new educational system, what is it bringing? What should they be?* Ankara: Hermes Tanıtım Ofset. It was taken on February 21, 2015 from the address URL: http://www.egitimbirsen.org.tr/ebs_files/files/yayinlarimiz/121-egitimbirsen.org.tr-121.pdf.

ERG (Educational Reform Initiative) (2014). *Politics suggestions on the staging process of the basic educational staging*. It was taken on February 18, 2015 from the address URL: [http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/444PolitikaNotu.14.03.14.WEB\(1\).pdf](http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/444PolitikaNotu.14.03.14.WEB(1).pdf).

Eurydice. (2008). *Responsibility and autonomy levels of the teachers in Europe*. It was taken on June 21, 2015 from the address URL: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/094TR.pdf.

Friel, S. and Brigt, G. W. (2001). Effective professional development for teacher leaders: lessons learned from k-6 mathematics teacher enhancement program. *Developing Teacher Leader: Professional Development in Science and Mathematics*. (ERIC No. ED451 031).

Gür, B. S., Özoğlu, M., Coşkun, I. and Görmez, M. (2012). Education in 2012. *SETA Analysis*. The Foundation of Politics, Economy and Social Research, It was taken on

- February 21, 2015 from the addressURL:
http://file.setav.org/Files/Pdf/20130104114533_seta_analiz_2012egitim.pdf.
- Gürkan, T. (1987). An assessment of the 6-year of age application in fundamental education (an evaluation in Ankara Province). *Ankara University Educational Sciences Faculty Publications*. No: 155
- Güven, İ. (2012). Is it the 4+4+4 in education and Fatih Project bill=reform?, It was taken on June 24, 2015 from the address *İlköğretim Online*, 11(3), 556-577, URL:
<http://ilkogretim-online.org.tr/vol11say3/v11s3m1.pdf>.
- Hofstein, A. ve Even, R. (2001). Developing chemistry and mathematics leader in Israel. *Developing Teacher Leader: Professional Development in Science and Mathematics*. (ERIC No. ED 465595)
- Karadeniz, C.B. (2012). The opinions of teachers regarding the 4+4+4 compulsory education system. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*. 10(40), 34-53. It was taken on February 15, 2015 from the address URL:
<http://www.egitimbilimtoplum.com.tr/index.php/ebt/article/view/488/pdf>.
- Karadeniz, O. ve Ulusoy, M. (2015). The opinions of Social Studies teachers about the chaotic situations occurring in the Social Studies education with the 4+4+4 education system. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. It was taken on February 17, 2015 from the address URL: <http://higheredu-sci.beun.edu.tr/text.php3?id=1665>.
- Kurul, T. N. (2008). Transformation of the educational politics in Turkey (p. 49–58). *Examination Workshop of Education in the Republic of Turkey under the view of Educational Sciences*, March 1–3, Ankara.
- Külekcı, E (2013). An evaluation of opinions of teachers regarding the joined class application in the scope of the 4+4+4 educational system. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 2 (2). It was taken on February 21, 2015 from the address URL:
http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/40_ebru_kulekci.pdf.
- MEB (2012). *12-year compulsory education questions and answers*. It was taken on February 21, 2015 from the address URL:
http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf?CHK=01402264464c3ac021307baed3a38ab1.
- Memişoğlu, S. P. and İsmetoğlu, M. (2013). The opinions of school administrators about the 4+4+4 application in compulsory education. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 14-25. It was taken on February 20, 2015 from the address URL:

http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/02_salih_pasa_memisoglu_mehmet_i_smetoglu.pdf.

- Olson, M. N. (1999). Grounding our vision and ambition in 21st century reality: tools and tangible outcomes which exemplify oxy teacher leader development and achievement. assessment standartsist. oxt teacher leader career portfolio. Paper Presented at the Annual Meeting of the California Educational Research Association, California.
- Örs, Ç., Erdoğan, H. and Kipici, K. (2013). 12-year discontinuous compulsory education system under the view of educational administrators: Iğdır example. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 4, 131-154. It was taken on February 20, 2015 from the address URL: [http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/275728428_08_Ors_\(131-154\).pdf](http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/275728428_08_Ors_(131-154).pdf).
- Özdem, G. (2008). An evaluation of the transition of the educational politics implemented in Turkey after 1980 in elementary schools (p.243–251). *Workshop of Study of Education in the Republic of Turkey under the view of Educational Sciences*, March1–3 Mart, 2008, Ankara.
- Öztürk, C. (2012). *The 4+4+4 model for a better education*, it was taken on February 21, 2015 from the address <http://haber.marmara.edu.tr/ozturk-daha-iyi-egitim-icin-444-uygulanmali/>.
- Peker Ünal, D. (2013). The opinions of class teachers regarding the 4+4+4 application. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 2(4), It was taken on February 21, 2015 from the address URL: http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/36.peker_unal.pdf.
- Sezgin, S. İ. (2001). *Turkey-EU relationships. EU's education and youth politics*. Ankara: Ankara Offset.
- Swanson, J. (2000). What differentiates an excellent teacher from a teacher leader? *Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association*, New Orleans.
- Taymaz, H. (2003). *School administration*. 7th Edition. Ankara: PegemA Publishing.
- Whitsett, G. and Riley, J. (2003). *Defining and applying leadership: perception of teacher leader candidates*. Presented at the Annual Meeting of the Mid-South Educational Research Association, Biloxi.
- Yamaç, K. (2001). What is this INNOVATION? *Üniversite ve Toplum, Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*. 1 (3). It was taken on February 21, 2015 from the address URL: <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=38>.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri

Opinions of Social Studies Teachers Regarding the 4+4+4 Educational System

Filiz Zayimoğlu Öztürk

Özet: Ülkemizin eğitim sistemine yönelik son yıllardaki değişiklikler dikkate alındığında en köklü değişimin 4+4+4 adıyla kesintili zorunlu eğitim sistemine geçilmesi olduğu görülmektedir. Eğitim sistemlerinde yapılan değişikliklerin başarıya ulaşması, öğretmenlerin söz konusu değişimi doğru anlaması ve uygulaması, yapılan değişim hakkında bilgilendirilmesi ve değişimle ilgili karar verme süreçlerine katılımları gibi pek çok konuyla yakından ilgilidir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sisteminin hayata geçirilmesine yönelik görüşleri ile bu öğretmenlerin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri, 198 Sosyal Bilgiler öğretmeninden oluşan bir çalışma grubu aracılığı ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış 21 maddeden oluşan likert tipi bir ölçme aracı kullanılmıştır. Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4'ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular aracılığıyla toplanan verilere içerik analizi yapılmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin eğitim programlarının yoğunluğu, altyapı eksikliği, öğretmen istihdamı, eğitimin politikleştirilmesi gibi sorunları ön plana çıkardıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: 4+4+4 eğitim sistemi, Sosyal Bilgiler öğretmenleri

Giriş

Bilim ve teknolojinin ekonomik ve toplumsal yarar sağlayacak şekilde yenilenmesi anlamına gelen inovasyon, son yılların en güncel kavramlarından biri olarak dikkat çekmektedir. Bir ülkede inovasyondan söz edebilmek için, inovasyonun ülkedeki tüm bilim ve teknoloji elemanlarını kapsaması ve bu yenilenmenin toplumun her kesimince benimsenmesi ve desteklenmesi gerekmektedir (Yamaç, 2001). Ulusal anlamda inovasyonun gerektirdiği beyin gücünü oluşturmak ise ancak yaratıcılık ve özgüvene dayanan, yeterli ve özgürlükçü bir eğitim sistemiyle olanaklı hale gelmektedir. Çağdaş bir inovasyon anlayışını geliştirmek ancak eğitim ile mümkündür. Eğitimde inovasyon, ulusal inovasyon süreçlerimize katkıda bulunacak şekilde toplumsal yarara yönelik bir eğitim yenilenmesi ve bir eğitim reformu anlamına gelmektedir. Çağa uyum sağlamak isteyen ülkeler, eğitim sistemlerinde reform denilebilecek yenilikler yaparak bireyleri daha uzun süre eğitim sistemine dâhil etmektedirler (Sezgin, 2001).

Daha uzun süre verilen ve nitelikli eğitim, toplumların enformasyon düzeyini arttırmakta, ülkelerin refah ve mutluluk düzeyine artı değer olarak yansımaktadır. Bu eğitim yenilenmesi beraberinde eğitimde değişim hareketlerini de zorunlu kılmaktadır.

Eğitimde yaşanan değişim hareketleri, ülkelerin ekonomilerinin enformasyona dayalı olarak büyüdüğünün anlaşılması ile önem kazanmış ve ülkeler ekonomik gelişmelerini hızlandırmak için eğitim sistemlerine daha çok yatırım yapmaya başlamışlardır. Eğitim sistemlerine yatırım yapılmasının amaçlarından biri toplumun yapısında bir değişiklik meydana getirerek yeni bir toplum yaratmaktır.

İnovasyon ve enformasyon aracılığıyla gerçekleşen toplumdaki sosyal ve ekonomik gelişmeler, eğitim kurumlarında çalışan personelin görüş ve davranışlarındaki değişimleri de zorunlu kılar (Taymaz, 2003). Toplumdaki değişim hareketini gerçekleştirecek en etkili unsur olan öğretmenler (Eurydice, 2008), eğitimin niteliğinde de etkisi ve gücü en fazla olan unsur olarak kabul edilmektedir. Çünkü öğretmenler sahip oldukları niteliklere bağlı olarak değişime uyum sağlamakta, değişimi hayatlarında uygulamakta, topluma yansıtmakta ve eğitim kurumlarında gerekli düzenlemeleri yapmaktadırlar. Diğer bir deyişle eğitim ve öğretimde hedeflerin belirlenmesi, derslerin içeriklerinin zenginleştirilmesi, içeriklerin öğrenci düzeyine göre düzenlenmesi, hedeflere ulaşmayı sağlayacak araç gereçlerin kullanılması, eğitimin teknoloji ile desteklenmesi gibi değişimlerin hayata geçirilmesi öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. Barber ve Mourshed (2007) tarafından da belirtildiği gibi “bir eğitim sisteminin niteliği öğretmenlerinin niteliği kadardır”.

Ülkemiz eğitim sisteminde 2012 yılında eğitimin asıl aktörü olan öğretmenleri de oldukça etkileyen bir değişim yaşanmıştır. Milli Eğitim Komisyonu sekiz yıllık kesintisiz eğitimle öğrencilerin yaş grupları ve bireysel farklılıklarının dikkate alınmadığını, genç nüfusun bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilere donatılmadığı gibi nedenlerle eğitim sisteminde yeni bir yapılanmaya gereksinim duyulduğunu belirtmiştir. Bu yeni yapılanmanın iki başlıca amacı; toplumun eğitim seviyesini yükseltmek ve eğitim sistemini bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda düzenlemek olarak belirlenmiştir (MEB, 2012). Kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak adlandırılan, Türkiye’de zorunlu eğitimi kademeli bir şekilde 12 yıla çıkartan, 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun 11 Nisan 2012 tarihinde 28261 sayı ile Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (Gür, Özoğlu, Coşkun ve Görmez, 2012).

Sekiz yıllık zorunlu eğitim, 4+4+4 eğitim sistemi ile 12 yıllık kademeli zorunlu eğitim; 4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl ortaöğretim şeklinde birbirinden ayrılarak yeniden düzenlenmiştir (Güven, 2012). Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012 yılında alınan kararlarla gerçekleştirilen 4+4+4 uygulaması kapsamında zorunlu öğretimin süresi (12 yıl), okul kademelerinin isimleri ve süreleri değiştirilmiş (ilkokul 4 yıl, ortaokul 4 yıl ve lise 4 yıl), kademeler arası geçişler düzenlenmiş, yeni seçmeli dersler oluşturulmuş, öğrencilerin okula başlama ve okuldan mezun olma yaşları değiştirilmiş, öğretmenlerin özlük haklarını etkileyecek çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Yeni eğitim sistemi farklı boyutlarıyla kamuoyunda tartışılmış ve bilimsel çalışmalara konu olmuştur. 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemini, çocukların gelişimsel özelliklerini destekleme (Öztürk, 2012), mesleki eğitimin önünü açma, eğitimde fırsat eşitliğini sağlama (Akpınar, Dönder, Yıldırım, Karahan, 2012) okulların fiziki olarak birbirlerinden ayrılması (Örs, Erdoğan, Kipici, 2013) anlamında olumlu, doğru, yararlı şekilde değerlendirenler (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013;) olduğu gibi uygulamayı sadece imam hatip Liseleriyle sınırlandırılmış olmasından (Memişoğlu ve İsmetoğlu, 2013), bir dayatma aracı olmasından (Özdem, 2008) ve sermayenin eğitime girmesi (Kurul, 2008) olarak değerlendirenler de vardır. Bu değerlendirmelerin yanında 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin üniversiteler, sivil toplum örgütleri, eğitim sendikaları (Eğitim-Bir-Sen, 2012), eğitimle ilgili dernekler (ERG, 2014;) ve çeşitli kurum-kuruluşlar görüşlerini bildirmişlerdir. 4+4+4 eğitim sisteminin eğitim hakkına erişimi engellediği, okulöncesi eğitimin tüm çağ nüfusuna zorunlu olarak iletilememesinin okullaşma süreçlerine hazırlık açısından alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen çocuklar aleyhine eşitsizlik oluşturacağı, ilkokula başlama yaşının erkene alınmasının okulöncesi eğitim zorunlu kılınmadıkça sisteme ve çocuklara zarar vereceği, önerilen 4+4+4 sisteminin ilk kademesi olan 4 yıllık eğitim kavramının bir bilimsel temele dayanmadığı, ilköğretim ikinci kademedен sonra öğrencilerin açık öğretim ve evde eğitim gibi olanaklarla da öğretim görebilme önerisinin alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen kız ve erkek çocuklarını okullaşma süreci dışına çıkaracağı, mesleki yönlendirmenin erkene alınmasının sakıncalı olduğu, ortaöğretimde de eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerektiği, önerilen yeni sistemin mevcut öğretmen yetiştirme koşullarına uygun olmadığı, yaygın eğitimin örgün ortaöğretim kapsamında yer almasının temel eğitim ve zorunlu eğitim yaklaşımına uygun olmadığı, eğitime ayrılan mali kaynakların bu değişikliklere yetmeyeceği uygulamaya yönelik eleştirilerdendir (Peker Ünal, 2015).

Öğretmenler, öğrenci gelişimini sağlamada önemli rol oynamaktadırlar (Whitsett ve Riley, 2003). Eğitim sisteminin devamlılığında öğretmenler; öğretim programını oluşturan

kavramları, konuları ve becerileri öğrencilerin anlayabileceği şekilde analiz eden (Olson, 1999); okulu çevresiyle bir bütün olarak değerlendiren (Friel ve Brigt, 2001); eğitim kurumlarındaki değişimin işbirliği ile uygulanmasına yardımcı olan (Swanson, 2000); öğrencilerin akademik başarısının artmasını sağlayacak eğitim stratejilerini uygulamada yetenekli olan (Diranna ve Loucks, 2001); aktif öğrenme ilke ve yöntemlerine olan ihtiyaçların farkında olan (Hofstein ve Even, 2001) bireyler olarak önem arz etmektedirler. Bu nedenle eğitim sisteminde köklü değişiklik getiren ve bir reform niteliği taşıyan 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin bu uygulamanın temel uygulayıcısı olan öğretmenlerin görüşlerinin alınması sistemin sürdürülebilir ve doğru bir şekilde uygulanabilmesi için önem arz etmektedir (akt: Demir, Doğan ve Pınar, 2013). Sosyal Bilgiler gibi mihver bir dersin öğretilmesindeki ana unsurlar olarak bu dersin öğretmenlerinin yeni eğitim sistemine ilişkin görüşlerinin alınması önemli görülmektedir.

Bu çalışma, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 12 yıllık kesintili zorunlu eğitimle ilgili görüşlerini ortaya koymak için yapılandırılmıştır. Sekiz yıllık zorunlu eğitim kapsamında önceki uygulamada 6., 7. ve 8. sınıfların dersine giren Sosyal Bilgiler branş öğretmenleri yeni sistemle birlikte 5. sınıfların derslerine de girmeye başlamışlardır. Bu uygulamanın Sosyal Bilgiler öğretmenlerini farklı yaş grubu, farklı müfredat vb. sorunlarla karşı karşıya getirdiği bilinmektedir (Demir, Doğan ve Pınar, 2013). Ayrıca Karadeniz, (2012); Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013); Doğan, Uğurlu ve Demir (2014); Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014) yaptıkları çalışmalarda öğretmenlerin ve yöneticilerin 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki görüşlerini belirlemeye çalışmışlardır. Demir, Doğan ve Pınar (2013) ise araştırmalarını 4+4+4 eğitim sistemi uygulanmasını branş öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar doğrultusunda yapılandırmışlardır. Söz konusu çalışmalarda genellikle nitel araştırma yöntemlerine yer verilmiştir. Bu bağlamda kapsamında araştırmanın amacı nicel araştırma yöntemlerini de işe koşarak 4+4+4 eğitim sistemine yönelik Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini, yaşadıkları sorunları ortaya koymak ve yaşadıkları sorunlarına ilişkin kendi çözüm önerilerini tespit etmektir.

Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri nasıldır ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4’ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

Araştırmanın problem cümlesi çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik görüşleri;
 - a. Cinsiyet,
 - b. Mezun olunan bölüm,
 - c. Mesleki kıdem,
 - d. 5. Sınıfta Sosyal Bilgiler Dersine Girme Durumu
 - e. 4+4+4 Sistemiyle Branş Değişikliği Yapma Durumu değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. “Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4’ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?”

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma modeli “karma yöntem” olarak belirlenmiştir. Karma yöntem, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanılması ile araştırma sorularına yanıt vermeye dayanmaktadır (Creswell, 2003). Araştırmanın ilk aşamasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan bir ölçme aracı ile nicel veriler toplanmış yani nicel yöntem kullanılmıştır. Ayrıca 4+4+4’ün uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve katılımcıların kendi çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla da nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Evren/ Örneklem

Araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilkokullarda görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Ancak araştırmanın evrenine ulaşmak olanaklı ve ekonomik olmadığı için Ordu ilinde (tüm ilçeler dâhil) Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet ilkokullarında görev yapan 258 Sosyal Bilgiler öğretmenini kapsayan bir örneklem

oluşturmuştur. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi tercih edilmiştir.

Araştırmaya 258 Sosyal Bilgiler öğretmeni katılmış ancak 198 Sosyal Bilgiler öğretmeninden ölçme aracı ile veri toplanabilmiştir. Örneklemeye dâhil olan ve geçerli veri sunan 198 Sosyal Bilgiler öğretmenin demografik verileri tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	136	68,7
	Kadın	62	31,3
Mezun Olunan Bölüm	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	105	53,0
	Tarih Öğretmenliği	36	18,2
	Coğrafya Öğretmenliği	14	7,1
	Tarih Bölümü	18	9,1
	Coğrafya Bölümü	7	3,5
	Diğer	18	9,1
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	59	29,8
	6-10 yıl	44	22,2
	11-15 yıl	46	23,2
	15+ yıl	49	24,7
5. Sınıfta Sosyal Bilgiler Dersine Girme Durumu	Evet	173	87,4
	Hayır	25	12,6
4+4+4 Sistemiyle Branş Değişikliği Yapma Durumu	Evet	23	11,7
	Hayır	175	88,3
Toplam		198	100

Tablo 1’den de anlaşılacağı gibi, araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin büyük çoğunluğu erkektir. Erkek öğretmenler araştırma katılımcılarının %68,7’sini oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları bölüme göre dağılımlarına bakıldığında Ordu ilinde çalışan öğretmenlerin çoğunluğunun (%53) Sosyal Bilgiler öğretmenliği mezunu oldukları görülmektedir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin kıdemlerine bakıldığında ise en çok 1-5 yıl öğretmenin (%29,8) görev yaptığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %87,4’ünün 5. sınıflarda Sosyal Bilgiler dersine girdiği ve branş değişikliği yapma durumlarına bakıldığında ise katılımcıların %88,3’ünün branş değişikliği yapmadığı görülmektedir.

Çalışma Grubuna İlişkin Bilgiler

Araştırmanın nitel kısmını oluşturan veriler, görüşme formlarının ekinde yer alan iki açık uçlu soru ile elde edilmiştir.

Tablo 2’de araştırmanın nitel kısmına katılan 50 kişi ile ilgili kişisel bilgiler verilmiştir.

Tablo 2: Görüşme Formunun Uygulandığı Katılımcıların Kişisel Bilgileri

Kişisel Bilgiler	Frekans (f)	Yüzde (%)	
Cinsiyet	Kadın	20	40
	Erkek	30	60
Mezun Olunan Bölüm	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	34	68
	Tarih Öğretmenliği	6	12
	Coğrafya Öğretmenliği	6	12
	Tarih Bölümü	2	4
	Coğrafya Bölümü	1	2
	Diğer	1	2
Mesleki Kıdem	1-5 Yıl	15	30
	6-10 Yıl	10	20
	11-15 Yıl	12	24
	15+ yıl	13	26
5. Sınıfta Sosyal Bilgiler Dersine Girme Durumu	Evet	44	88
	Hayır	6	12
4+4+4 Sistemiyle Branş Değişikliği Yapma Durumu	Evet	46	92
	Hayır	4	8
Toplam	50	100	

Tablo 2’de görüldüğü gibi, araştırma katılımcılarının çoğunluğunun erkek, Sosyal Bilgiler öğretmenliği mezunu, 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip, 5. sınıfta derslere giren ve branş değişikliği yapmamış olduğu görülmektedir. Buna göre, araştırmanın hem nitel hem de nicel kısmına dâhil olan katılımcı dağılımının benzer olduğu görülmektedir. Çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine Yönelik Görüşlerini Belirleme Anketi (Ek-1)” kullanılmıştır. Ölçme aracının amacı; “soru sorarak bir konu hakkında bilgi edinmek, sistematik gözlemlerle ulaşılmayacak verileri soru-cevap süreci ile toplamak”tır (Baş, 2001: 11). Ölçme aracının geliştirilmesinde aşağıdaki aşamalar izlenmiştir.

Şekil 1: “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine İlişkin Görüşlerini Belirleme Ölçeği”nin Geliştirilmesi Aşamasında İzlenen Yollar

Şekil 1’de görüldüğü gibi ölçme aracının kapsam geçerliğinin sağlanması amacıyla veri toplama aracının hazırlanma aşamasında ilgili literatür taranmış, yapılan benzer araştırmalar incelenmiş ve Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sisteminin hazırlık ve uygulama aşamaları dikkate alınarak hazırlanan maddelerle anket formu geliştirilmiştir. Bu anket formunun geliştirilmesinde literatür incelemelerinden elde edilen veriler, farklı üniversitelerde görev yapan 5 öğretim üyesinin ve 5 alan uzmanının görüşlerinden yararlanılarak toplamda 28 madde şeklinde geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçme aracı 140 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile ön uygulamaya tabi tutulmuş ve analiz sonucunda 7 madde anketten çıkarılmıştır. Ön uygulamaya katılan öğretmenler asıl uygulamaya dâhil edilmemiştir. Ölçme aracına uzman görüşleri doğrultusunda son şekli verilmiştir. Ölçme aracının görünüş geçerliğinin sağlanması için ise anketin son halinin uzmanlara incelenmesi yolu seçilmiştir.

Ölçme aracının yapı geçerliği ve güvenilirliği için “alfa tutarlık katsayısı” tespit edilmiştir. Ölçeğin Cronbach-Alfa güvenilirlik katsayısı .64 olarak hesaplanmış dolayısıyla .60-.80 arasında yer alan değerlerde ölçek oldukça güvenilirdir. Ayrıca KMO değeri .79 şeklinde hesaplanmış ve bu değer 198 kişilik örneklem büyüklüğünün çalışma için yeterli olduğu anlamına gelmektedir. Ölçme aracı ile ilgili yapılan faktör analizinde ölçme aracının tek faktörlü bir yapı gösterdiği görülmüştür. Ölçme aracının üçüncü bölümü olan görüşme soruları ise tamamen uzman görüşü ile oluşturulmuştur.

Ölçme aracı üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde; örneklem grubundaki öğretmenlerin cinsiyet, mezun olunan bölüm, mesleki kıdem, 5. sınıfta Sosyal Bilgiler dersine girme ve 4+4+4 sistemiyle branş değişikliği yapma durumları hakkında bilgi toplamaya yönelik maddeler yer almaktadır. Bu sorular araştırmaya katılanlar hakkında genel bir bilgi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Anketin ikinci bölümünde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 21 madde yer almaktadır. Katılımcılardan bu bölümdeki ifadeleri okumaları ve ifadelerin karşısında yer alan seçeneklerden kendilerine en uygun olan seçeneği seçerek işaretlemeleri istenmiştir. Bu seçenekler; 5-Çok Katılıyorum, 4-Oldukça Katılıyorum, 3-Biraz Katılıyorum, 2-Çok Az Katılıyorum, 1-Katılmıyorum şeklinde beşli likert tipinde hazırlanmıştır. Anketin son bölümünde ise Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin varsa iletmek istedikleri sorunlara ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik görüşlerini paylaşmalarını sağlayacak açık uçlu iki soru sorulmuştur.

Araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama aracı, Ordu İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınan izin doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Ordu ili merkez ve ilçelerinde görev

yapan toplam 258 Sosyal Bilgiler öğretmenine 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulanmıştır. Uygulanan ölçme araçlarının bazılarının eksik ve yanlış doldurulması, zamanında dönüş yapılamaması gibi nedenlerle çalışmaya dâhil edilen geçerli anket formu sayısı olan 198 üzerinden yürütülmüştür. Nitel veriler toplanırken örnekleme dahil olan 198 sosyal bilgiler öğretmeninden maksimum çeşitlilik yöntemiyle seçilen 50 kişilik gruptan toplanan 171 görüş üzerinden analizler gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Ölçme aracındaki nicel sorulardan elde edilen veriler araştırmacı tarafından SPSS programına aktarılmıştır. Araştırmada birinci alt problem doğrultusunda öğretmen görüşlerinin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. İkinci alt probleme yönelik veri analizinde örneklemin normal dağılım gösterdiği durumlarda t-testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) uygulanmıştır. Yapılan analizde “cinsiyet ve “öğretmenlerin okuttukları sınıf düzeyi” değişkenlerinin normal dağılım gösterdiği görülmüş ve bu değişkenlerin test edilmesinde parametrik testler kullanılmıştır. Örneklemin normal dağılım göstermediği durumlarda ise, ikiden fazla değişkenlerin test edilmesinde kullanılan Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. “Mesleki Kıdem” ve “Öğrenim Durumu” değişkenlerinin normal dağılım göstermediği görülmüş ve bu değişkenlerin analizinde Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. SPSS programı ile yapılan testlerin anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Üçüncü alt probleme yönelik olarak, yarı yapılandırılmış açık uçlu sorularla toplanan nitel verilerin incelenmesinde içerik analizi yapılmıştır. Nitel araştırmalarda verilerin analizinde iki farklı yöntem bulunmaktadır. Bunlar içerik analizi ve betimsel analiz olarak ifade edilmektedir. İçerik analizi Smith (1975) tarafından; “mevcut verileri özetleme, standardize etme, karşılaştırma ya da başka biçime dönüştürme araçları” olarak tanımlanmıştır. Betimsel analiz, daha çok kuramsal anlamda çok açık bir temele sahip olunan araştırmalarda kullanılırken, içerik analizi kuramsal anlamda belirgin olmayan temalar ve eğer varsa alt temalar oluşturularak analiz edilmesinde kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz işlemi sorulara verilen yanıtlar doğrultusunda tema bulamama, birden fazla tema bildirme gibi farklı nedenlerle araştırmaya katılan tüm katılımcılar yerine, analize uygun tema bildiren katılımcı sayısına göre yapılmıştır. Bu yüzden sorulara göre analiz işlemlerinde verilen katılımcıların görüşlerini yansıtan sayılar farklılaşabilmektedir. Analiz

işleminde frekans (f) hesaplanırken katılımcı sayısı değil katılımcı görüş sayısı, yüzde (%) hesaplanırken ise toplam frekans içerisindeki oranı dikkate alınmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmanın katılımcılarından veri toplama aracı ile toplanan veriler ile bu verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusudur. Bu soruya yanıt verebilmek amacıyla 21 ifade hazırlanmıştır. Örnekleme alınan 198 öğretmenin ifadelere katılma durumları frekans ve yüzde değer olarak tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin 4+4+4 Eğitim Sistemine Yönelik Görüşleri

Anket maddesi	Çok Katılıyorum	Orduka Katılıyorum	Biraz Katılıyorum	Çok az Katılıyorum	Katılmıyorm
1 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin Sosyal Bilgiler branş öğretmeni tarafından verilmesi olumlu bir değişikliktir.	124 %62,6	38 %19,2	19 %9,6	4 %2,0	13 %6,6
2 Sosyal Bilgiler öğretmenleri 5. sınıf öğrencilerinin seviyesine inmekte zorluk yaşamaktadır.	16 %8,1	23 %11,6	39 %19,7	36 %18,2	84 %42,6
3 Sosyal Bilgiler öğretmenlerine yönelik 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin hizmet içi eğitim veya bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.	33 %16,7	34 %17,2	52 %26,3	26 %13,1	53 %26,8
4 Eğitim sisteminde değişiklik yapılmadan önce Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.	10 %5,1	4 %2,0	21 %10,6	25 %12,6	138 %69,7
5 Millî Eğitim Bakanlığı kesintili eğitim sistemine geçişte Sosyal Bilgiler dersliklerinin fiziki alt yapısı düzenlenmiştir.	4 %2,0	13 %6,6	28 %14,1	34 %17,2	119 %60,1
6 4+4+4 eğitim sistemine geçişle birlikte Sosyal Bilgiler öğretim programının ihtiyaçlarının ve gereksinimlerinin karşılanması sağlanmıştır.	9 %4,5	20 %10,1	47 %23,7	46 %23,2	76 %38,4
7 Sosyal Bilgiler öğretim programları 4+4+4 geçiş sistemine uygun olarak yenilenmiştir.	10 %5,0	33 %16,7	56 %28,3	39 %19,7	60 %30,3
8 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaşacakları sorunların çözümüne yönelik gerekli destek mekanizmaları oluşturulmuştur.	3 %1,5	19 %9,6	41 %20,7	52 %26,3	83 %41,9
9 4+4+4 sistemini tanıtmak için hazırlanan materyallerde Sosyal Bilgiler programının uygulanmasına yönelik bilgiler yer almaktadır.	13 %6,6	49 %24,7	66 %33,3	42 %21,2	28 %14,1
10 4+4+4 eğitim sistemi Sosyal Bilgiler eğitiminin gelişimi açısından olumlu bir gelişmedir.	61 %30,8	50 %25,3	45 %22,7	18 %9,1	24 %12,1

11	Sosyal Bilgiler dersinin eksik ve aksayan yönleri 4+4+4 sisteminin hazırlık çalışmalarında belirlenmiştir.	10 %5,1	27 %13,6	43 %21,7	45 %22,7	72 %36,4
12	4+4+4'e geçiş Sosyal Bilgiler branş öğretmenlerinin iş yükünün artmasına neden olmuştur.	34 %17,2	42 %21,2	31 %15,7	23 %11,6	67 %33,8
13	Sosyal Bilgiler öğretim programının 4+4+4 geçiş sistemiyle uyumlu hale gelmesi için gözden geçirme çalışmaları zamanında tamamlanamamıştır.	52 %26,2	45 %22,7	53 %26,8	33 %16,7	15 %7,6
14	Sosyal Bilgiler öğretmenlerine 5. sınıf öğrencilerine eğitim verebilmeleri için herhangi bir mesleki eğitim verilmemiştir.	78 %39,4	40 %20,2	25 %12,6	27 %13,6	28 %14,1
15	4. sınıf düzeyinde Sosyal Bilgiler derslerinin sınıf öğretmeni tarafından verilmesi sorunu 4+4+4 geçiş sistemiyle de çözülememiştir.	75 %37,9	23 %11,6	33 %16,7	24 %12,1	43 %21,7
16	Branş öğretmenlerinin ders yükünün artması Sosyal Bilgiler eğitiminin kalitesinin düşmesine sebep olmuştur.	18 %9,1	9 %4,5	24 %12,1	18 %9,1	129 %65,2
17	5. sınıflarda derse giren Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hizmet içi eğitim faaliyetleri kapsamında eğitim verilmesi gerekmektedir.	50 %25,2	47 %23,7	37 %18,7	23 %11,6	41 %20,7
18	4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin de branş öğretmenleri tarafından verilmesi gereklidir.	69 %34,8	27 %13,6	20 %10,1	16 %8,1	66 %33,3
19	Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 5. sınıf programını tanımamaları ciddi bir sorundur.	33 %16,7	25 %12,6	40 %20,2	25 %12,6	75 %37,9
20	4+4+4 sistemi Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin önemini arttırmıştır.	54 %27,3	38 %19,2	49 %24,7	17 %8,6	40 %20,2
21	4+4+4 sistemi Sosyal Bilgiler derslerini etkilememiştir.	23 %11,6	11 %5,6	38 %19,2	26 %13,1	100 %50,5

Tablo 3'te görüldüğü gibi, "5.sınıf Sosyal Bilgiler dersinin Sosyal Bilgiler branş öğretmeni tarafından verilmesi olumlu bir değişikliktir." ifadesine öğretmenlerin %62,6'sı "çok katılıyorum", %19,2'si "oldukça katılıyorum", %9,6'sı "biraz katılıyorum", %2,0'si "çok az katılıyorum", %6,6'sı "katılmıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

"Sosyal Bilgiler öğretmenleri 5. sınıf öğrencilerinin seviyesine inmekte zorluk yaşamaktadır." ifadesine öğretmenlerin %8,1'i "çok katılıyorum", %11,6'sı "oldukça katılıyorum", %19,7'si "biraz katılıyorum", %18,2'si "çok az katılıyorum", %42,6'sı "katılmıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

"Sosyal Bilgiler öğretmenlerine yönelik 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin hizmet içi eğitim veya bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır." ifadesine öğretmenlerin %16,7'si "çok katılıyorum", %17,2'si "oldukça katılıyorum", %26,3'si "biraz katılıyorum", %13,1'i "çok az katılıyorum", %26,8'i "katılmıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Eğitim sisteminde değişiklik yapılmadan önce Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.” ifadesine öğretmenlerin %5,1’i “çok katılıyorum”, %2,0’si “oldukça katılıyorum”, %10,6’sı “biraz katılıyorum”, %12,6’sı “çok az katılıyorum”, %69,7’si “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Milli Eğitim Bakanlığı kesintili eğitim sistemine geçişte Sosyal Bilgiler dersliklerinin fiziki alt yapısı düzenlenmiştir.” ifadesine öğretmenlerin %2,0’si “çok katılıyorum”, %6,6’sı “oldukça katılıyorum”, %14,1’i “biraz katılıyorum”, %17,2’si “çok az katılıyorum”, %60,1’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4 eğitim sistemine geçişle birlikte Sosyal Bilgiler öğretim programının ihtiyaçlarının ve gereksinimlerinin karşılanması sağlanmıştır.” ifadesine öğretmenlerin %4,5’i “çok katılıyorum”, %10,1’i “oldukça katılıyorum”, %23,7’si “biraz katılıyorum”, %23,2’si “çok az katılıyorum”, %38,4’ü “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler öğretim programları 4+4+4 geçiş sistemine uygun olarak yenilenmiştir.” ifadesine öğretmenlerin %5,0’i “çok katılıyorum”, %16,7’si “oldukça katılıyorum”, %28,3’ü “biraz katılıyorum”, %19,7’si “çok az katılıyorum”, %30,3’ü “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik gerekli destek mekanizmaları oluşturulmuştur.” ifadesine öğretmenlerin %1,5’i “çok katılıyorum”, %9,6’sı “oldukça katılıyorum”, %20,7’si “biraz katılıyorum”, %26,3’ü “çok az katılıyorum”, %41,9’u “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4 sistemini tanıtmak için hazırlanan materyallerde Sosyal Bilgiler programının uygulanmasına yönelik bilgiler yer almaktadır.” ifadesine öğretmenlerin %6,6’sı “çok katılıyorum”, %24,7’si “oldukça katılıyorum”, %33,3’ü “biraz katılıyorum”, %21,2’si “çok az katılıyorum”, %14,1’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4 eğitim sistemi Sosyal Bilgiler eğitiminin gelişimi açısından olumlu bir gelişmedir.” ifadesine öğretmenlerin %30,8’i “çok katılıyorum”, %25,3’ü “oldukça katılıyorum”, %22,7’si “biraz katılıyorum”, %9,1’i “çok az katılıyorum”, %12,1’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler dersinin eksik ve aksayan yönleri 4+4+4 sisteminin hazırlık çalışmalarında belirlenmiştir.” ifadesine öğretmenlerin %5,1’i “çok katılıyorum”, %13,6’sı “oldukça katılıyorum”, %21,7’si “biraz katılıyorum”, %22,7’si “çok az katılıyorum”, %36,4’ü “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4’e geçiş Sosyal Bilgiler branş öğretmenlerinin iş yükünün artmasına neden olmuştur.” ifadesine öğretmenlerin %17,2’si “çok katılıyorum”, %21,2’si “oldukça katılıyorum”, %15,7’si “biraz katılıyorum”, %11,6’sı “çok az katılıyorum”, %33,8’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler öğretim programının 4+4+4 geçiş sistemiyle uyumlu hale gelmesi için gözden geçirme çalışmaları zamanında tamamlanamamıştır.” ifadesine öğretmenlerin %26,2’si “çok katılıyorum”, %22,7’si “oldukça katılıyorum”, %26,8’i “biraz katılıyorum”, %16,7’si “çok az katılıyorum”, %7,6’sı “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler öğretmenlerine 5. sınıf öğrencilerine eğitim verebilmeleri için herhangi bir mesleki eğitim verilmemiştir.” ifadesine öğretmenlerin %39,4’ü “çok katılıyorum”, %20,2’si “oldukça katılıyorum”, %12,6’sı “biraz katılıyorum”, %13,6’sı “çok az katılıyorum”, %14,1’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4. sınıf düzeyinde Sosyal Bilgiler derslerinin sınıf öğretmeni tarafından verilmesi sorunu 4+4+4 geçiş sistemiyle de çözülememiştir.” ifadesine öğretmenlerin %37,9’u “çok katılıyorum”, %11,6’sı “oldukça katılıyorum”, %16,7’si “biraz katılıyorum”, %12,1’i “çok az katılıyorum”, %21,7’si “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Branş öğretmenlerinin ders yükünün artması Sosyal Bilgiler eğitiminin kalitesinin düşmesine sebep olmuştur.” ifadesine öğretmenlerin %9,1’i “çok katılıyorum”, %4,5’i “oldukça katılıyorum”, %12,1’i “biraz katılıyorum”, %9,1’i “çok az katılıyorum”, %65,2’si “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“5. sınıflarda derse giren Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hizmet içi eğitim faaliyetleri kapsamında eğitim verilmesi gerekmektedir.” ifadesine öğretmenlerin %25,2’si “çok katılıyorum”, %23,7’si “oldukça katılıyorum”, %18,7’si “biraz katılıyorum”, %11,6’sı “çok az katılıyorum”, %20,7’si “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin de branş öğretmenleri tarafından verilmesi gereklidir.” ifadesine öğretmenlerin %34,8’i “çok katılıyorum”, %13,6’sı “oldukça katılıyorum”, %10,1’i

“biraz katılıyorum”, %8,1’i “çok az katılıyorum”, %33,3’ü “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 5. sınıf programını tanımamaları ciddi bir sorundur.” ifadesine öğretmenlerin %16,7’si “çok katılıyorum”, %12,6’sı “oldukça katılıyorum”, %20,2’si “biraz katılıyorum”, %12,6’sı “çok az katılıyorum”, %37,9’u “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4 sistemi Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin önemini arttırmıştır.” ifadesine öğretmenlerin %27,3’ü “çok katılıyorum”, %19,2’si “oldukça katılıyorum”, %24,7’si “biraz katılıyorum”, %8,6’sı “çok az katılıyorum”, %20,2’si “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“4+4+4 sistemi Sosyal Bilgiler derslerini etkilememiştir.” ifadesine öğretmenlerin %11,6’sı “çok katılıyorum”, %5,6’sı “oldukça katılıyorum”, %19,2’si “biraz katılıyorum”, %13,1’i “çok az katılıyorum”, %50,5’i “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu kısımda katılımcı görüşlerinin cinsiyet, mezun olunan bölüm, mesleki kıdem, 5. sınıfta Sosyal Bilgiler dersine girme ve 4+4+4 sistemiyle branş değişikliği yapma durumları değişkenleri açısından analizine yer verilmiştir.

a) Katılımcı Görüşlerinin “Cinsiyet” Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların cinsiyete göre farklılaşma durumunu ifade eden t testi sonuçları tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Katılımcı Görüşlerinin “Cinsiyet” Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Kadın	62	3,02	0,49	229	-1,365	.07
Erkek	136	3,13	0,47			

p ≤ .05

Tablo 4’te, kadın ve erkek öğretmenlerin belirtmiş oldukları görüşlerin ortalamalarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Buna göre, araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 sistemiyle ilgili görüşlerinde cinsiyet değişkeni açısından .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=.07). Fakat gruplar bazında aritmetik ortalamalar incelendiğinde,

erkek öğretmenlerin ($\bar{X}=3,13$) kadın öğretmenlere göre ($\bar{X}=3,02$) ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir.

b) Katılımcı Görüşlerinin “Mezun Olunan Bölüm” Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların mezun olunan bölüme göre farklılaşma durumunu ifade eden Kruskal-Wallis testi sonuçları tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Katılımcı Görüşlerinin “Mezun Olunan Bölüm” Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Mezun Olunan Bölüm	N	\bar{X}	Sd	X^2	p
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	105	3,01			
Tarih Öğretmenliği	36	3,08			
Coğrafya Öğretmenliği	14	3,09	3	3,138	.90
Tarih Bölümü	18	3,04			
Coğrafya Bölümü	7	3,10			
Diğer	18	3,13			

$p \leq .05$

Tablo 5 incelendiğinde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 sistemiyle ilgili görüşlerinde mezun oldukları bölüm değişkeni açısından .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir ($p= .90$). Bu durum mezun olunan bölüm farklılık gösterse de, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşlerinin birbirine yakınlık gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Aritmetik ortalamalar karşılaştırıldığında ise en düşük değer Sosyal Bilgiler öğretmenliği mezunlarında, en yüksek değer ise diğer bölüm mezunlarında bulunduğu göze çarpmaktadır.

c) Katılımcı Görüşlerinin “Mesleki Kıdem” Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların mesleki kıdeme göre farklılaşma durumunu ifade eden Kruskal-Wallis testi sonuçları tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Katılımcı Görüşlerinin “Mesleki Kıdem” Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Mesleki Kıdem	N	\bar{X}	Sd	X^2	p
1-5 Yıl	59	3,11			
6-10 Yıl	44	3,09			
11-15 Yıl	46	3,07	3,48	3,679	.48
15 + Yıl	49	3,02			

$p \leq .05$

Tablo 6 incelendiğinde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 sistemine ilişkin görüşleri arasında mesleki kıdemleri açısından .05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=.48$). Bu durum mesleki kıdemleri farklılık gösterse de Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeni eğitim sistemine ilişkin görüşlerinin birbirine yakınlık gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Aritmetik ortalamalar incelendiğinde ise, en yüksek ortalamanın 1-5 yıl mesleki kıdeme, en düşük ortalamanın ise 15 ve daha üzeri yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenler arasında olduğu dikkati çekmektedir.

d) Katılımcı Görüşlerinin “5. Sınıfta Sosyal Bilgiler Dersine Girme Durumu” Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların 5. sınıfta Sosyal Bilgiler dersine girme durumu değişkenine göre dağılımı tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7: Katılımcı Görüşlerinin “5. Sınıfta Sosyal Bilgiler Dersine Girme Durumu” Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Evet	173	3,06	0,49	218	-1,143	.07
Hayır	25	3,09	0,47			

$p \leq .05$

Tablo 7’de, 5. sınıfta derse giren ve girmeyen öğretmenlerden elde edilen cevapların birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Buna göre, öğretmenlerin 5. sınıfta Sosyal Bilgiler dersine girme durumu değişkeni açısından 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p=.07$). Gruplar bazında aritmetik ortalamalar incelendiğinde, evet seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin ortalamalarının ($\bar{X}=3,06$), hayır seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin ortalamalarına göre ($\bar{X}=3,09$) daha düşük olduğu görülmektedir.

e) Katılımcı Görüşlerinin 4+4+4 Sistemiyle Branş Değişikliği Yapma Durumu Değişkeni Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevapların 4+4+4 sistemiyle branş değişikliği yapma durumu değişkenine göre dağılımı tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: Katılımcı Görüşlerinin “Branş Değişikliği Yapma Durumu” Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Evet	23	3,05	0,43	197	-0,789	.27
Hayır	175	3,10	0,49			

$p \leq .05$

Tablo 8’de, branş değişikliği yapan ve yapmayan öğretmenlerden elde edilen cevapların birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Buna göre, öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri branş değişikliği yapma durumu değişkeni açısından .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p=.27$). Gruplar bazında aritmetik ortalamalar incelendiğinde, evet seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin ortalamalarının ($\bar{X}=3,05$), hayır seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin ortalamalarına göre ($\bar{X}=3,10$) daha düşük olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4’ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?” sorusuna yanıt vermek amacıyla katılımcıların ankette yer alan açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar içerik analizi ile incelenmiştir.

a) Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Katılımcı Görüşleri

Yapılan içerik analizi sonucunda görüşme yapılan kişilerin “4+4+4 sisteminin uygulamasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaştığı başlıca sorunlar nelerdir? Belirtiniz.” sorusuna verdikleri cevaplar yüzde (%) ve frekans (f) olarak tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: 4+4+4 Sisteminin Uygulamasında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Karşılaştığı Başlıca Sorunlar

Temalar	f	%
5. Sınıf Öğrenci Seviye Sorunu	59	34,6
Ders Saatinin Yetersizliği	51	29,8
Ders Kitabı ve Öğretim Programı Kaynaklı Sorunlar	30	17,6
Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliği	17	10
Hizmetiçi Eğitim Eksikliği, Öğretmenlerin Yetersiz Olması	7	4
Sorun Yok	7	4
Toplam	171	100

Tablo 9’da görüldüğü gibi, katılımcı görüşlerine göre, katılımcıların karşılaştığı sorunlar; “5. Sınıf Öğrenci Seviye Sorunu”, “Ders Saatinin Yetersizliği”, “Ders Kitabı ve Öğretim Programı

Kaynaklı Sorunlar”, “Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliği”, “Hizmetiçi Eğitim Eksikliği, Öğretmenlerin Yetersiz Olması” ve “Sorun Yok” şeklinde sıralanmıştır. “5. Sınıf Öğrenci Seviye Sorunu” %34,6 oranla en fazla karşılaşılan sorun olarak ön plana çıkmaktadır.

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun “**5.Sınıf Öğrenci Seviye Sorunu**” olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘4+4+4 Geçiş sistemiyle özellikle 5. Sınıf öğrencilerinde soyut düşünme becerisi gelişmediğinden kavramlar arası bağlantı kurmakta zorluk çekmektedirler.’, ‘Sosyal Bilgiler öğretmenleri 4. ve 5. sınıf seviyelerine de yüksek düzeyli kalitede eğitim-öğretim verebilecek bir hazırlığa, yeterliliğe, eğitime, pedagojik alt yapıya vb. sahiptir. Buradaki sorun 5.sınıf öğrencilerimizin her açıdan (özellikle bilişsel) ortaokulun diğer sınıflarından çok farklı oluşu öğretmeni zorlamaktadır.’, ‘5. sınıfların programına ve 5. sınıf öğrencilerinin davranışlarına ilk başta uyum sağlamakta zorlandım ancak 2. dönem itibarıyla bu sorun kısmen kalmadı. Malzeme eksikliğinden dolayı öğrencilerin bütün duyularına hitap edemiyoruz.’, ‘Öğrencilerin yaşları henüz küçük olduğundan ve hazırbulunuşluk düzeyleri de düşük olduğundan öğretmenler de derslerde biraz güçlük çekmektedir.’, ‘Herhangi bir eğitim verilmeden doğrudan 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinin branş öğretmenlerince verilmesi, seviyeye inme anlamında problem doğurmuştur.’, ‘Başlangıçta öğrencilerin seviyesine inmekte zorluk çekilmişti, ancak bu uyum sorunu kısa sürede giderildi’, ‘Öğrenciler hala ortaokula geçişin sorumluluğunun farkında olmadıklarından dersler ve kurallar konusunda sıkıntı yaşamaktayız.’, ‘Yaş seviyesinin düşmesiyle çocuklarla iletişim sorunu yaşanmaktadır.’, ‘5. sınıf öğrencilerinin henüz branş öğretmeninin derslerine girmesine hazır olmaması, yaşlarının küçük olması sebebiyle oyuna fazla önem vermeleri, disiplin konusunda sınıf öğretmenlerinden gördükleri tutum ve davranışları branş öğretmenlerinden beklemleri, anlama ve yorumlama kabiliyetlerinin çok düşük olması karşılaşılan sorunlardır.’, ‘Uzun süre büyük öğrencilere ders veren öğretmenler küçük öğrencilere karşı davranışlarında ve yaklaşımlarında problem yaşamaktadırlar. Ancak benim gibi sınıf öğretmenliğinden geçenler için böyle bir sorun yoktur.’, ‘5. sınıf Sosyal Bilgiler konularında Atatürk İlke ve İnkılapları öğrencilerin seviyesinin üzerindedir.’, ‘Kavramların genel olarak 5. sınıfta soyut kaldığı ve seviyenin bu kavramları anlamaya uygun olmadığı görülmüştür. 8. sınıflarda müfredatın yoğun ve kalabalık olduğu süre açısından sıkıntuların baş gösterdiği görülmüştür.’

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun “**Ders Saatinin Yetersizliği**” olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘Birçok dersin haftalık ders sayısı artarken Sosyal Bilgilerden haftalık ders saati azaltılması hatadır (T.C. İnkılap Tarihi 3 saatten 2’ye düşürülmesi, Vatandaşlık dersinin kaldırılması gibi.)’, ‘Ders saati yetersizliği, programın yetiştirilmesine ve etkinliklerin tamamlanmasında sorunlar yaşanmasına yol açmaktadır.’, ‘İnkılap Tarihi Dersinin ders saatinin arttırılmaması en büyük problem olarak yıllardır karşımızda durmaktadır.’, ‘4+4+4 eğitim sistemine geçilmesine rağmen Sosyal Bilgiler ve İnkılap Tarihi derslerinin ders saati arttırılması gerekirken ya azalmış ya da aynı kalmıştır. Özellikle Türkçe ve matematik gibi derslerin ders saati artarken yıllardır Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin rahatsızlık çektiği ders saatlerinin arttırılmasında MEB tarafından herhangi bir girişimde bulunulmamıştır.’, ‘Sosyal Bilgiler ders yükünün artması, özellikle 7. sınıf Sosyal Bilgiler ve 8. sınıf T.C. inkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders saatinin kazanımların yetiştirilmesi için yeterli olmayışı.’, ‘Merkezi Ortak Sınavda çıkacak soruların konu dağılımları yetiştirilmesi için ek çalışma yapılmasına gerek duyulmaktadır.’, ‘Öncelikle kazanımlar öğrencilerin öğrenmesi gereken konuları karşılamıyor. Bir tane kazanım 3 saatlik bir hafta içerisinde veriliyor. Bu sürenin biraz uzun olduğunu 1 hafta da en azından 2 kazanımın verilebileceğini düşünüyorum.’, ‘Müfredat ağır olduğu için kazanımların tamamı istenilen süre içerisinde tamamlanamamaktadır.’, ‘Öncelikle Bu sistemde konular daha ayrıntılı ve öğrenci merkezli işlenmesi gerekiyor, bundan dolayı fazla zaman alıyor. Süre sıkıntısı yaşanıyor. Etkinliklerin yapılması çoğu zaman eve kalıyor.’, ‘Ders saatimizde herhangi bir artış olmamıştır.’

Bu durum kazanımların yetiştirilmesi konusunda ciddi sorunlar oluşturmaktadır.’, ‘Ders yükünün artması ve öğrencilerin haftalık ders saati toplamı 35 saat olmasına rağmen öğretmenlerin ders yükünün 30 saat olması.’, ‘Biz Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin en büyük sıkıntısı 8.sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin haftalık ders saati sayısıdır. Haftada 2 saat çok yetersiz bir sayıdır. 4+4+4 sistemi ile Diğer derslerin ders saati artırılırken Sosyal Bilgiler dersi sabit kalmıştır.’, ‘Bazı konulara gereğinden çok bazılarına gerektiğinden az zaman ayrılmış.’, ‘4+4+4 sistemiyle beraber öğrencilere getirilen seçmeli derslerde Sosyal Bilgiler alanında seçilecek ders olmaması Sosyal Bilgiler dersinin önemi düşürmekte. Seçmeli dersler daha çok diğer branşların ders saatini artırmıştır. Sosyal Bilgiler dersinin önemini azaltmıştır.’

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun **“Ders Kitabı ve Öğretim Programı Kaynaklı Sorunlar”** olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘Ortaokula 5. sınıflar dâhil edilmesine rağmen Sosyal Bilgiler öğretim programına maalesef hala dâhil edilememiştir ve ders kitapları da hala ortaokul formatında hazırlanmamıştır.’, ‘5. sınıf Sosyal Bilgiler müfredatında konular birbirinden kopuk. Aslında bu Sosyal Bilgiler dersinin 6.ve 7. sınıf müfredatları için de ortak bir sorun konularda bütünlük sağlamak zorlaşıyor.’, ‘Sosyal Bilgiler dersinin çevreyle uyumu, uygulamalı eğitim imkânı yeterince geliştirilememiştir.’, ‘Özellikle öğrenci ders kitapları ve kılavuz kitapların MEB yayınevi tarafından hazırlanması daha uygun olacaktır. Çalışma kitapları ders kitapları ile bağlantılı, irtibatlı olmalıdır.’, ‘5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi programının 5. sınıf düzeyine göre tekrar gözden geçirilmesi daha sağlıklı olacaktır.’, ‘Öğretim programlarının içeriği ile ders saatlerinin uyumaması ve etkinliklerin yetiştirilememesi.’, ‘Bazı konular soyut kalmaktadır. Konu içeriği fazladır. Ders içi etkinlikler amacına hizmet etmemektedir. Bazı konularda yaparak yaşayarak öğrenmek mümkün olmamaktadır. Konular yüzeysel açıklanmıştır. Program içeriği tam olarak anlaşılmamaktadır. Etkinlikleri yapmak için vakit yetmemektedir.’, ‘5. sınıftan 8. sınıfa kadar olan Sosyal Bilgiler dersinin konu olarak Tarih, Coğrafya, Genel Kültür gibi alanının geniş olması; derse sınıfın hazırlanmasında sıkıntılar oluşturmaktadır.’, ‘Bazı konular öğrenci seviyesinin çok altında bazı bilgilerle ilgili gereksiz bilgi sunumu var.’, ‘Müfredat çok uzun yetiştirmek için hızlı geçmek zorunda kalıyoruz.’, ‘Öncelikle müfredat çok yoğun, kazanımları yetiştiremiyoruz. Konuların temel kavramlarının yerleşmesi için etkinlik düzeylerinin yeterli olmaması.’

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun **“Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliği”** olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘Ders araç gereçlerle ilgili yeni materyaller olmaması etkinlikleri yapmada çalışmalarını olumsuz etkilemektedir.’, ‘Tüm okullar bazında eşit fiziki altyapı kurulamamış, eşit koşullarda eğitim olanağı sağlanamamıştır.’, ‘Fatih projesinin bir an önce hayata geçirilmesi gerekir.’, ‘Sosyal Bilgiler sınıflarında yeterli ders araç ve gereçlerinin bulunmaması.’, ‘Köy okullarında bilimsel gelişmelerin takip edilmesi oldukça zor. Köy okullarında Sosyal Bilgiler materyalleri eksik.’, ‘Görsellik artmış uygulama alanları daha da genişlemiş ancak maddi kaynak sıkıntıları uygulamayı daraltmaktadır.’, ‘Okul taşınmalı olduğundan velilerle iletişim kurmamız zor oluyor. Ders materyalleri bulmakta öğrenciler zorlanıyor, velilerimizin ekonomik durumu zayıf olduğundan çocukların evde çalışabileceği uygun ortamları yok.’, ‘Sosyal Bilgiler malzemelerinin eksikliğinden kaynaklanan sorunlardan kazanımların verilmesinde aksaklıklar yaşanmaktadır.’

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun **“Hizmet içi Eğitim Eksikliği, Öğretmenlerin Yetersiz Olması”** olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘Alan değişikliğiyle bir çok branş dışı öğretmenlerin de Sosyal Bilgiler alanına geçirilmesi bu dersin kalitesini önemli ölçüde düşürmüştür.’, ‘Geçiş çok ani olduğu için yeni sistem ve program hakkında gerekli bilginin verilmemesinden doğan bocalamalar yoğun yaşandı. 5. sınıf öğrencilerinin öğrenim düzeyi okulların alt yapı eksiklikleri, öğretmenlerin program hakkında bilgisizliği, yetersiz hizmet içi faaliyetler vb.’, ‘Sistemde yapılan değişiklikten dolayı branş öğretmenlerine hizmet içi eğitimin verilmemesi.’, ‘5. sınıf müfredatının tam olarak tanıtılmaması.’, ‘Öğretmene yeterli hizmet içi kurslar düzenlenmemiştir.’, ‘Hizmet içi eğitim kursları

düzenlenmemesi.’

Bu soruya verilen cevaplardan temel sorunun “**Sorun Yok**” olduğunu söyleyenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

‘4+4+4...geçiş sistemiyle birlikte hiçbir sorun oluştuğunu düşünmüyorum. 5. Sınıftan itibaren Sosyal Bilgiler dersinin branş öğretmenleri tarafından verilmesini çok uygun buluyorum.’, ‘Herhangi bir sorunla karşılaşmamıştır.’, ‘Çok fazla sorunla karşılaşmadı. Tek karşılaştığım sorun öğrencilerin hala ilkokul alışkanlıklarına devam etmesi oldu. Fakat bunu da olumlu bir şekilde kullanarak sorunları aştım.’, ‘Bence 4+4+4 geçiş sistemiyle Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaştığı sorun yoktur.’, ‘Herhangi bir sorun ile karşılaşmadım. Tam tersi bir durumla kendi öğrencilerimin temelini ben attığım için daha çok başarılı olduğumu düşünüyorum.’

b) Çözüm Önerilerine Yönelik Katılımcı Görüşleri

Yapılan içerik analizi sonucunda görüşme yapılan kişilerin “4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir? Belirtiniz.” sorusuna verdikleri cevaplar yüzde (%) ve frekans (*f*) olarak tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10: Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Temalar	<i>f</i>	%
Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmeli	40	23,3
Ders Saati Sayısı Arttırılmalı	40	23,3
Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği Giderilmeli	37	21,7
Öğretmenler Hizmet içi Eğitime Alınmalı	28	16,4
Diğer	25	14,7
Önerim Yok	1	0,6
Toplam	171	100

Tablo 10’da görüldüğü gibi, katılımcı görüşlerine göre, katılımcıların karşılaştığı sorunlara yönelik çözüm önerileri arasında; “Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmeli”, “Ders Saati Sayısı Arttırılmalı”, “Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliği Giderilmeli”, “Öğretmenler Hizmetiçi Eğitime Alınmalı”, “Diğer” ve “Önerim Yok” şeklinde sıralanmıştır. Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmesi talebi en fazla önerilen görüş olarak ön plana çıkmaktadır.

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü “**Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmeli**” olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'Ders kitapları dışında konuyla ilgili resimlerden oluşan kademe kitapları oluşturulmalıdır. Ders kitabındaki fazla sayıda resim, fotoğraf. Örneğin, 5. sınıf kademesi için Türkiye'nin bütün önemli tarihi ve doğal güzelliklerini içeren kitapçıklar v.s.', 'Osmanlı devleti konularının birliktelik bütünlüğünün olmadığı görülüyor. Bir an önce kronolojik sıralamaya göre konuların işlenmesi daha uygundur.', 'Tüm sınıflarda konular azaltılıp ders saatleri artırılırsa hem dersin işlenişinde hem de konuların anlamında daha iyi olur.', 'Gezi ve gözleme dayalı müfredat oluşturulması için gerekli müfredat değişikliği yapılması.', 'Müfredatın biraz daha kolaylaştırılması bir çözüm olabilir. Ayrıca bölgesel farklılıklar da dikkate alınarak kitaplar hazırlanmalıdır.', 'Sosyal Bilgiler Programının yeniden yapılandırılması ve ders kitaplarının içeriğinin doldurulmasından yanayım. Ders kitapları yetersiz ve iyi değil.', 'Sosyal Bilgiler dersinin müfredatı gözden geçirilerek tarih ve coğrafya konularında ardışıklık sağlanmalıdır. Doğrusal programlanma tabanına dayanan alanımız bu konuda ciddi sıkıntı yaşamaktadır.', '5. sınıf programı tekrar gözden geçirilerek tekrar sınıf öğretmenleri tarafından okutulması sağlanmalıdır. Ya da branş öğretmenin uygulamayabileceği şekilde tekrar düzenlenmelidir.', 'Özellikle 5. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programında Atatürkçülük konusu çok ağır geldiği için programdan çıkarılması gerekir. Ayrıca 7. sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programı da değiştirilmelidir.', '5. sınıflarda bazı kazanımlar öğrenci seviyesinin çok üstünde soyut kalıyor ve öğrencilerin bilişsel seviyelerine uygun değil. Bu durumun düzeltilmesi için bu kazanımların programdan çıkarılması gerekmektedir.', 'Sosyal Bilgiler dersinin daha zevkli ve etkili işlenebilmesi için sayısı çok fazla olan etkinliklerin sayıları azaltılabilir.', '5. sınıf programı tekrar gözden geçirilerek tekrar sınıf öğretmenleri tarafından okutulması sağlanmalıdır. Yada branş öğretmenin uygulamayabileceği şekilde tekrar düzenlenmelidir.', 'Ünite sayıları azaltılmalıdır. Program bütünlük içinde sunulmalıdır. Program hazırlanırken öğretmen görüşlerinden yararlanılmalıdır.', '5. sınıf kazanımlarının öğrenci seviyesine uygun olarak daha fazla somutlaştırılarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.8.Sınıf kazanımlarının tekrardan ele alınarak sade bir hale getirilmesi gerekmektedir.', 'Çalışma kitapları daha işlevsel olmalı, program daha işlevsel olmalı ders sürecinde gezi gözlem yapma fırsatı sunulmalı, ünitelerin sıralaması farklı olabilir.', 'Ders kitabı öğretmenlerin önerileri alınarak yeniden düzenlenmeli, Atatürk ilke ve inkılapları, bölgedeki ekonomik faaliyetler, kurumların görevleri konusu sadeleştirilmeli, gerekirse 5. sınıf müfredatından çıkarılmalıdır.'

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü **“Ders Saati Sayısı Arttırılmalı”** olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'Özellikle Sosyal Bilgiler grubu derslerinin makul ölçülerde ders saatlerinin arttırılması yolunda müspet çözüm yolunun gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu durum sosyal derslerinin kalitesini daha da arttıracığına inanmaktayım.', 'İnkılap Tarihi Dersinin ders saatinin arttırılması en az haftada 3 saate çıkarılması ve Vatandaşlık ve Demokrasi dersinin zorunlu ders olarak haftada 2 saate çıkarılması gerekmektedir.', 'Bazı sınıflarda özellikle 7.sınıf Sosyal Bilgiler dersinde konuların çok yoğun olması ve haftalık 3 saat derste bunun yetiştirilmesinde zorlukların yaşanması. Aynı şekilde 8.sınıf T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin haftada 2 saat olması TEOG'a girecek öğrenciler açısından zaman problemi yaşatmaktadır. Genel anlamda Sosyal Bilgiler derslerinin haftalık ders saatinin arttırılması önerilebilir.'

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü **“Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliğinin Giderilmesi”** olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'Okullarda fiziki yapının (derslik, araç-gereç vs) Sosyal Bilgiler dersi için uygun hale getirilmesi.', 'Okullarımızda bu dersin verileceği teknoloji görsel ve işitsel donanım tamamlanırsa daha verimli olacaktır.', 'Teknik donanım sağlanarak, derslik sistemine geçilmeli. Sınıfların teknik donanımı branşa göre düzenlenmeli.', 'Olumlu olan bu sistemin verimli olması için tüm okulların bütün sınıflarının projeksiyon cihazıyla donatılması gerektiğini düşünüyorum.', 'Bütün sınıf kademelerinde soyut kazanımlarda yaşanan sorunların çözümünü için ise her sınıfa mutlaka akıllı tahta ya da yansıtım cihazı kurulmalıdır.', 'Eğitim materyalleri daha eğlenceli ve ilgi çekici hale

getirilebilir değişik materyal örnekleri öğretmenlere derslerde etkili öğrenme için örnek olarak verilebilir.', 'Var olan mevcut sorunlar aynen devam etmektedir 4+4+4 sistemiyle gelen ekstra bir sorun yoktur. Mevcut alt yapı sorunları teknolojik ve fiziki sıkıntılar aynen devam etmektedir.', 'Branş sınıfı uygulaması ile materyallerin her an hazır olduğu sınıf ortamı bu eksikliği giderebilir.', 'Fatih Projesi kapsamında uygulanan araç gereç ve materyallerin köy okullarına da ulaştırılması sağlanmalıdır.', 'Bakanlık tüm Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin kullanabileceği bir araç gereç seti hazırlanmalıdır.', 'Konular çok dağınık öğrencilerin dikkati dağılıyor. Konulara yönelik film, belgesel, tanıtıcı programlar, hazırlanırsa daha verimli olur.'

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü **“Öğretmenler Hizmetiçi Eğitime Alınmalı”** olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'Sınıf öğrenim düzeyine göre hizmet içi faaliyetleri ile programın uygulanabilirliğine yönelik eğitimler verilebilir. Okulların ve öğretmenlerin eksiklikleri programa yönelik tamamlanmalı ve mümkünse öğretmenlere de görüşlerinin sorulması, sorunları bir derece giderebileceği görüşündeyim.', 'MEB tarafından oluşturulacak uzmanlar tarafından konu konu kısa film ve görseller hazırlanarak öğretmenler desteklenmeli.', 'Konuyla ilgili hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıydı ve 5.sınıflarda ilk kez derslere girecek olan Sosyal Bilgiler öğretmenleri konuyla ilgili bilinçlendirilmeliydi. Çünkü öğrenciler hala yaş olarak alıştığımız seviyeden küçük oldukları için onların düzeyine inmekte biraz zorluk yaşadık.', 'Bu dönemdeki öğrenci profili ile ilgili eğitimci hizmet içi eğitim seminerlerinin öğretmen açısından yararlı olacağına inanıyorum.', 'Sosyal Bilgiler öğretmenlerine 5. sınıflar için hizmet içi eğitim seminerleri verilmeli. Karşılaştıkları sorunlara yönelik destek mekanizmaları oluşturulmalı.', 'Öğretmenler öncelikle 5.sınıf öğrencilerin konuları daha iyi bilmeleri için etkinlik ağırlıklı seminerler düzenlenebilir. Çocuklara materyallerle derse katılımı sağlanabilir. Hedef ve kazanımların öğrencilere aktarımında öğretmenlere hizmet içi eğitim semineri düzenlenebilir.', 'Bu sistemin daha iyi olabilmesi için 8.sınıflardaki T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde, ders saatinin arttırılması için Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girmeleri sağlanmalıdır.', 'Sosyal Bilgiler öğretmenlerine 4+4+4 eğitim sisteminin Sosyal Bilgiler dersine yansımaları bakımından bilgilendirici eğitim verilmelidir. Müfredatlar hazırlanırken mutlaka öğretmenlerin görüşleri alınmalıdır.', 'Sınıf öğretmenliğinden geçenlere konuyla ilgili hizmet içi kurs düzenlendiği gibi 5. sınıf derslerine girecek alanı Sosyal Bilgiler olan öğretmenlere pedagojik formasyon verilmesi yararlı olacaktır.', '5. sınıftan itibaren derse girilmesi temelin atılması noktasında önemli bir gelişmedir. En büyük eksik müfredat tanıtımlarını yapan kişilerin konuya hâkim olmamaları, öğretmenin dikkatini çekememeleridir. Verilecek olan seminerlerin kalitesi yükseltilmeli ve uygulamaya yönelik olmalıdır.'

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü **“diğer öneriler”** olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'Sınıf öğretmenlerinin alan değiştirerek İngilizce, Matematik, Sosyal Bilgiler alanlarına alan geçişlerini doğru bulmuyorum. Ancak yüksek lisans veya o alanda doktora yapanlara geçiş verilmeli.', 'Alan değişikliğinde yan alan için üniversitede aldığı 16 kredinin yeterli olmayacağını düşünüyorum. Yüksek Lisans, Doktora veya uzaktan eğitimle ikinci bir üniversitenin tamamlanması ile geçişlerin olmasını doğru ve yararlı buluyorum.', '5. sınıf öğrencileri diğer ortaokul sınıflarından ayırmakta olan bir sınıf görünümünde kalmaktadır. Öğretmeni farklı farklı çalışma ortamlarındaymış gibi hissettirmektedir. Öğretmen her seviyede ve 5. sınıfta da başarılı olabilir; ancak süreklilik bir seviyede sağlanabilirse verimin daha fazla olabileceği düşüncesindeyim.', 'Gerçekten Sosyal Bilgiler öğretmeni olan kişilerin bu alanda atamalarının yapılması gerekmektedir. Özellikle 8. sınıflar için ek kaynaklar verilmelidir.', 'Seçmeli derslerde Sosyal Bilgiler alanında öğrencilerin seçebileceği dersler getirilmesi.', 'Ailelerin eğitilmesi, ekonomik durumlarının iyileştirilerek daha elverişli ev ortamlarının oluşması okulların daha donanımlı öğrencinin ihtiyaçlarına cevap veren hale gelmesi gerekiyor.', 'Düz anlatıma dayalı ders işleme yöntemini her Sosyal Bilgiler öğretmeni en aza indirmeli, öğrenci merkezli, ürüne ve etkinliklere dayalı yöntem izlenmeli.', 'Sosyal Bilgiler Dersine ait gezi bütçesi veya ödeneği olmalı (Gezi içeriğini MEB belirlemeli).', 'Sistemin iptali ve tek ve gerçek sistemin; eğitime ve insana gerçek anlamda değer verilmesinin olduğunun benimsenmesi. Eğitimin kalitesini artırmanın yolu;

öncelikle eğitime, insana ve öğretmene değer verilmelidir. ; '5. sınıflara yönelik üniversitelere yeni dersler veya konular konulabilir.'

Bu soruya verilen cevaplardan temel çözümü **“Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmeli”** olarak belirtenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

'4+4+4...geçiş sistemiyle birlikte hiçbir sorun oluştuğunu düşünmüyorum. 5. Sınıftan itibaren Sosyal Bilgiler dersinin branş öğretmenleri tarafından verilmesini çok uygun buluyorum. ; 'Herhangi bir sorunla karşılaşmamıştır. ; 'Çok fazla sorunla karşılaşmadı. Tek karşılaştığım sorun öğrencilerin hala ilkokul alışkanlıklarına devam etmesi oldu. Fakat bunu da olumlu bir şekilde kullanarak sorunları aştım. ; 'Bence 4+4+4 geçiş sistemiyle Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin karşılaştığı sorun yoktur. ; 'Herhangi bir sorun ile karşılaşmadım. Tam tersi bir durumla kendi öğrencilerimin temelini ben attığım için daha çok başarılı olduğumu düşünüyorum.'

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sonuçlar ve Tartışma

Bu araştırmada; Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri alınıp, elde edilen verilerin istatistiksel analizleri yapılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenleri, eğitim sisteminde değişiklik yapılmadan önce görüşlerinin alınmadığını belirtmişlerdir. Güven (2012) bir ülkede eğitim reformu yapılıyorsa bunun ilgili taraflarla ihtiyaç analizi yapılarak başlatılmasını, ihtiyaç analizi sonuçlarına göre hedeflerin belirlenmesini ve reforma ilişkin ön uygulamaların yapılması gerektiğini belirtmektedir. Güven'e (2012) göre ayrıca ön uygulama sonuçlarına göre gerekli düzeltmeler yapılmalı, tekrar uygulama yapılmalı, sorunlar en aza indiğinde ülke düzeyinde uygulamaya geçilmelidir. Türkiye'de uygulanmakta olan 4+4+4 eğitim sisteminin 258 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre bu aşamaların gerçekleşmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenleri 4+4+4'ün hazırlık ve uygulama süreçlerinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan çalışmaların yeterli olmadığını, bilgi vermek amacıyla hazırlanan basılı ve görsel materyallerin ve eğitim içeriğinin yetersiz olduğunu, fiziksel alt yapı hazırlanmadan uygulamaya geçildiğini, öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcıların yetersiz buldukları konu başlıkları; Sosyal Bilgiler öğretim programlarının sisteme uygun olarak yenilenmemesi, 4. sınıflarda branş öğretmenlerinin derse girmemesi, Sosyal Bilgiler öğretmenlerine 5. sınıflarda derse girebilmeleri için eğitim verilmemesi şeklinde ifade edilebilir. Sisteme ilişkin belirtilen yetersizliklerin yanında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sistem değişikliğine ilişkin olumlu görüşleri şöyledir; 5. sınıflar Sosyal Bilgiler dersinin branş öğretmeni tarafından verilmesi,

4+4+4 eğitim sisteminin Sosyal Bilgiler eğitiminin gelişimine katkı sağladığı, iş yüklerini arttırmadığı, 5. sınıf öğrencilerinin seviyelerine rahatça inebildikleri şeklindedir. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) tarafından 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışma sonucunda, 4+4+4 uygulamasını olumlu, doğru, yararlı şeklinde değerlendiren yöneticiler, bazı eksiklikler ve yöntem yanlışlığına dikkat çekmişlerdir. Ayrıca Doğan, Demir ve Pınar (2014) tarafından 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışma sonucunda katılımcılar 12 yıllık zorunlu eğitimi savunurken, okullardaki alt yapı eksikliği, öğretmenlerin branş değişikliğini ve hizmetiçi eğitimin yetersizliğini eleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu çalışmalar bu araştırma verilerini destekler niteliktedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda katılımcı görüşlerinin cinsiyet, mezun olunan bölüm, mesleki kıdem, 5. sınıfta Sosyal Bilgiler dersine girme ve 4+4+4 sistemiyle branş değişikliği yapma durumları değişkenleri açısından analizine yer verilmiştir. Analizlerde katılımcı görüşlerinin bütün değişkenler açısından anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerine uygulanan görüşme sorularına yapılan içerik analizinde; 5. Sınıf Öğrenci Seviye Sorunu, Ders Saatinin Yetersizliği, Ders Kitabı ve Öğretim Programı Kaynaklı Sorunlar, Ders Kitabı ve Öğretim Programı Kaynaklı Sorunlar, Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliği, Hizmet içi Eğitim Eksikliği, Öğretmenlerin Yetersiz Olması gibi başlıklarda sorunlar olduğu görülmüştür. Katılımcılar bu sorunlara yönelik çözüm önerisi olarak, Öğretim Programı/Ders Kitapları Yenilenmeli, Ders Saati Sayısı Arttırılmalı, Okul ve Ortam Yetersizlikleri/Materyal Yetersizliği veya Eksikliğinin Giderilmesi, Öğretmenler Hizmetiçi Eğitime Alınmalı, Diğer çözüm önerileri olarak Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin özlük hakları iyileştirilmeli ve alan değişikliğinin önüne geçilmeli şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin Sosyal Bilgiler branş öğretmeni tarafından verilmesini olumlu buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, Demir, Doğan ve Pınar'ın (2013) yeni eğitim sistemiyle birlikte 5. sınıflarda derse giren branş öğretmenlerinin yaşadıkları sorunları öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmek amacıyla yaptıkları araştırma sonuçlarıyla ve Çatak (2014) tarafından 12 yıllık zorunlu eğitim ile gerçekleştirilen Sosyal Bilgiler öğretimine ilişkin, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüş ve değerlendirmelerinin ortaya konulması için yaptığı araştırmada öğretmenlerin 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersindeki

branşlaşmaya olumlu baktıkları sonucuyla örtüşmektedir. Ayrıca bu araştırma sonucunda 4. sınıf düzeyinde Sosyal Bilgiler derslerinin sınıf öğretmeni tarafından verilmesi sorununu 4+4+4 geçiş sisteminin çözmediği, 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin de branş öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcılar, nicel verilerin analiz sonucunda 5. sınıf öğrencilerinin seviyelerine inmekte zorluk yaşamadıklarını belirtirken görüşme formundan elde edilen bulgularda ise 5. sınıf Öğrencilerinin kavramları anlamalarına ilişkin seviye sorunu yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin öğrenci seviyesine inmekte sorun yaşamadıkları ancak 5. sınıf öğrencilerinin soyut kavramları anlama düzeylerine ilişkin sorunları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Karadeniz ve Ulusoy (2015) tarafından yapılan çalışma; ortaokula 5. sınıfta başlayan öğrencilerin uyum sorunu yaşamaması ve öğrencilerin bilişsel duyuşsal gelişim açısından hazır bulunuşluklarının yeterli olmamasından dolayı kaos yaşadıkları sonucuyla bu araştırmayı destekler niteliktedir. Bu bulgu Demir, Doğan ve Pınar'ın (2013) Sosyal Bilgiler öğretmenleri üzerinde yapmış olduğu çalışma bulgularıyla çelişmektedir. Demir, Doğan ve Pınar (2013) araştırmalarında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 5. Sınıf derslerine girdiklerinde öğrencilerin seviyelerine inme konusunda sorunlar yaşadıklarını belirtmiştir.

4+4+4 eğitim sistemine ilişkin hizmetiçi eğitim veya bilgilendirme çalışmalarına katılmadıklarını, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 5. sınıflarda derse girmelerine yönelik eğitim almadıkları ve 5. sınıflarda derse giren Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hizmetiçi eğitime ihtiyaçlarının olmadığını belirtmişlerdir. Bu bulgu Demir, Doğan ve Pınar'ın (2013) yaptıkları araştırma sonuçlarıyla çelişmektedir.

12 yıllık zorunlu kesintili eğitim sistemine geçişte Sosyal Bilgiler dersliklerinin fiziki alt yapısının düzenlenmediğini belirtmişlerdir. Külekçi (2013) 4+4+4 eğitim sisteminin birleştirilmiş sınıflara olumlu olumsuz yansımalarını birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmek amacıyla yaptığı çalışma sonucunda fiziki alt yapının yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tüm bu verileri destekler nitelikte Karadeniz ve Ulusoy (2015) tarafından yapılan çalışmada araştırmaya katılan öğretmenler fiziki ortamı olumsuz olarak değerlendirmişlerdir.

Katılımcılar 4+4+4'e geçişin Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin iş yükünü arttırmadığını ve branş öğretmenlerinin ders yükünün artmasının Sosyal Bilgiler eğitiminin kalitesini düşürmediği belirtmişlerdir. Bu bulgu Külekçi'nin (2013) araştırma bulgularıyla çelişmektedir. Külekçi

(2013) yaptığı araştırmada eğitim sistemdeki değişikliğin öğretmenlerin iş yükünü arttırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Karadeniz (2012) yaptığı çalışmada 4+4+4 eğitim sisteminin birçok açıdan tereddüt yarattığı ve 6287 numaralı kanunun beklenen ihtiyacı karşılamadığı, gerekli çalışmalar yapılmadan sistemin hayata geçirildiği sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırma bulguları da Sosyal Bilgiler öğretim programının eksikliklerini bu bağlamda ortaya çıkarmıştır. Araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenleri; Sosyal Bilgiler öğretim programının ihtiyaçlarının ve gereksinimlerinin yeni sistemle karşılanmadığını, Sosyal Bilgiler öğretim programının yenilenmediğini, Sosyal Bilgiler öğretim programının yenilenme çalışmalarının zamanında tamamlanmadığını, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin 5. sınıf programını tanımamalarını bir sorun olarak görmediklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca Sosyal Bilgiler dersinin eksik ve aksayan yönlerinin 4+4+4 sisteminin hazırlık çalışmalarında belirlenmediğini, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sorunlarını çözmek için herhangi bir destek mekanizmasının olmadığını, 4+4+4 sistemini tanıtmak için hazırlanan materyallerde Sosyal Bilgiler programının uygulanmasına yönelik bilgilerin kısmen yer aldığını, 4+4+4 sisteminin Sosyal Bilgiler derslerini etkilediği görüşlerini ifade etmişler ve tüm bunların sistemin ihtiyaç analizi ve uygulayıcı görüşü alınmadan hayata geçirilen bir sistem olmasından kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında ulaşılan bulgular Gürkan tarafından 1987 yılında yayınlanan “Temel eğitimde 6 yaş uygulamasının değerlendirilmesi” adlı çalışmasında belirtilen sorunlarla benzerlik göstermektedir. Gürkan (1987) bu çalışmasında hiçbir ön hazırlık yapılmadan uygulamaya konulan bu kararın; eğitim programları, eğitim materyalleri, öğretmen eğitimi, destek faaliyetleri planlanmadığı için uygulamada başarısız olduğunu belirtmiştir.

Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen veriler ışığında planlamacı, araştırmacı ve uygulayıcılara aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır:

1. Eğitim sistemiyle ilgili kararlar da asıl uygulayıcı olan öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerekmektedir.
2. Tüm eğitim paydaşlarının katılımıyla oluşturulacak uygulama planlarının pilot çalışmasının gerçekleştirilmesi, elde edilen bulgulara göre gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

3. Araştırma Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin örneklem olarak alındığı karma bir araştırmadır. Bu kapsamda 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sisteminin farklı branş öğretmenleri, eğitim yöneticileri, maarif müfettişleri, veliler ve öğrenciler tarafından nasıl görüldüğünü ortaya koymak için nicel ve nitel çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B. ve Karahan, O. (2012). Eğitimde 4+4+4 sisteminin (modelinin) karşıt program bağlamında değerlendirilmesi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. 36, 25-39. URL: <http://e-dergi.marmara.edu.tr/maruaebd/article/view/1012001132/1012000962> adresinden 15 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Barber, M. and Mourshed, M. (2007). How the world's best-performing school systems come out on top. London: McKinsey and Company.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K., ve Soysal, M. R. (2014). Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu il örneği). Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 4 (özel sayı 1), 59-82. URL: http://ebad-jesr.com/images/MAKALE_ARSIV/C4_OS1makaleler/EYFOR.04.pdf adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Creswell, J. W. (2003). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çatak, M. (2014). Ortaokullarda Sosyal Bilgiler öğretiminin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demir, S. B., Doğan, S., ve Pınar, M. A. (2013). 4+4+4 yeni eğitim sisteminin yansımaları: beşinci sınıflardaki eğitim-öğretim sürecinin branş öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. Turkish Studies, 8(9), 1081-1098. URL: [http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%9Fir-vd-2%20\(2\)-1081-1098.pdf](http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%9Fir-vd-2%20(2)-1081-1098.pdf) adresinden 16 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Diranna, K. ve Loucks H. S. (2001). Designing program for teacher leaders: the case of the California science implementation network. Developing Teacher Leaders: Professional Development in Science and Mathematics; (ERIC No. ED 451 031).

- Doğan, S., Demir, S. B. ve Pınar, M. A. (2014). 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 13 (2), 503-517. URL: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol13say2/v13s2m12.pdf> adresinden 20 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Doğan, S., Uğurlu C. T., ve Demir A. (2014). 4+4+4 eğitim sisteminin okul paydaşlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(1), 115-138. URL: http://www.researchgate.net/publication/260133419_444_Eitim_Sisteminin_Okul_Paydalarina_Olumlu_ve_Olumsuz_Etkilerinin_Ynetici_Grlerine_Gre_ncelenmesi adresinden 17 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Eğitim-Bir-Sen (2012). 4+4+4 yeni eğitim sistemi, ne getiriyor? Neler olmalı? Ankara: Hermes Tanıtım Ofset. URL: http://www.egitimbirsen.org.tr/ebs_files/files/yayinlarimiz/121-egitimbirsen.org.tr-121.pdf adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2014). Temel eğitimin kademelendirilmesi sürecine ilişkin politika önerileri. URL: [http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/444PolitikaNotu.14.03.14.WEB\(1\).pdf](http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/444PolitikaNotu.14.03.14.WEB(1).pdf) adresinden 18 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Eurydice. (2008). Avrupa'daki öğretmenlerin sorumluluk ve özerklik düzeyleri. URL: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/094TR.pdf adresinden 21 Haziran 2015'te alınmıştır.
- Friel, S. ve Brigt, G. W. (2001). Effective professional development for teacher leaders: lessons learned from k-6 mathematics teacher enhancement program. *Developing Teacher Leader: Professional Development in Science and Mathematics*. (ERIC No. ED451 031).
- Gür, B. S., Özoğlu, M., Coşkun, I. ve Görmez, M. (2012). 2012'de eğitim. SETA Analiz. Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, URL: http://file.setav.org/Files/Pdf/20130104114533_setanaliz_2012egitim.pdf adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Gürkan, T. (1987). Temel eğitimde 6 yaş uygulamasının değerlendirilmesi (Ankara ilinde bir inceleme). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. No: 155
- Güven, İ. (2012). Eğitimde 4+4+4 ve fatih projesi yasa tasarısı=reform mu?, *İlköğretim Online*, 11(3), 556-577, URL: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol11say3/v11s3m1.pdf> adresinden 24 Haziran 2015'te alınmıştır.

- Hofstein, A. ve Even, R. (2001). Developing chemistry and mathematics leader in Israel. Developing Teacher Leader: Professional Development in Science and Mathematics. (ERIC No. ED 465595)
- Karadeniz, C. B. (2012). Öğretmenlerin 4+4+4 zorunlu eğitim sistemine ilişkin görüşleri. Eğitim Bilim Toplum Dergisi. 10(40), 34-53. URL: <http://www.egitimbilimtoplum.com.tr/index.php/ebt/article/view/488/pdf> adresinden 15 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Karadeniz, O. ve Ulusoy, M. (2015). 4+4+4 eğitim sistemi ile Sosyal Bilgiler eğitiminde ortaya çıkan kaotik durumlar hakkında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. URL: <http://higheredu-sci.beun.edu.tr/text.php3?id=1665> adresinden 17 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Kurul, T. N. (2008). Türkiye’de eğitim politikalarının dönüşümü (s. 49–58). Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Türkiye Cumhuriyetinde Eğitimin Çağdaş Değerlerle İrdelenmesi Çalıştayı, 1–3 Mart, Ankara.
- Külekçi, E (2013). 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. 2 (2). URL: http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/40._ebru_kulekci.pdf adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2012). 12 yıl zorunlu eğitim sorular ve cevaplar. URL: http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf?CHK=01402264464c3ac021307baed3a38ab1 adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Memişoğlu, S. P. ve İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(2), 14-25. URL: http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/02._salih_pasa_memisoglu_mehmet_ismetoglu.pdf adresinden 20 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Olson, M. N. (1999). Grounding our vision and ambition in 21st century reality: tools and tangible outcomes which exemplify oxy teacher leader development and achievement. assessment standarts ist. oxt teacher leader career portfolio. Paper Presented at the Annual Meeting of the California Educational Research Association, California.
- Örs, Ç., Erdoğan, H. ve Kıpıcı, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi: ığdır örneği. Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 4, 131-154. URL: [http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/275728428_08_Ors_\(131-154\).pdf](http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/275728428_08_Ors_(131-154).pdf) adresinden 20 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.

- Özdem, G. (2008). Türkiye’de 1980 sonrası uygulanan eğitim politikalarının ilköğretim okullarında yarattığı dönüşümün değerlendirilmesi (s.243–251). Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Türkiye Cumhuriyetinde Eğitimin Çağdaş Değerlerle İrdelenmesi Çalıştayı, 1–3 Mart, 2008, Ankara.
- Öztürk, C. (2012). Daha iyi eğitim için 4+4+4 modeli, <http://haber.marmara.edu.tr/ozturk-daha-iyi-egitim-icin-444-uygulanmeli/> adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Peker Ünal, D. (2013). Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. 2(4), URL: http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/36.peker_unal.pdf adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Sezgin, S. İ. (2001). Türkiye AB ilişkileri. AB’nin eğitim, öğretim ve gençlik politikaları. Ankara: Ankara Ofset.
- Swanson, J. (2000). What differentiates an excellent teacher from a teacher leader? Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans.
- Taymaz, H. (2003). Okul yönetimi. 7. Baskı. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Whitsett, G. ve Riley, J. (2003). Defining and applying leadership: perception of teacher leader candidates. Presented at the Annual Meeting of the Mid-South Educational Research Association, Biloxi.
- Yamaç, K. (2001). Nedir Bu İNOVASYON? Üniversite ve Toplum, Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi. 1 (3). URL: <http://www.universite-toplum.org/text.php?id=38> adresinden 21 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.